

SOLI DEO GLORIA

Solas

číslo 10

jar 2011

ospravedlnený v Kristovi

v ňom sa ospravedlňuje každý, kto verí

Skutky 13:39

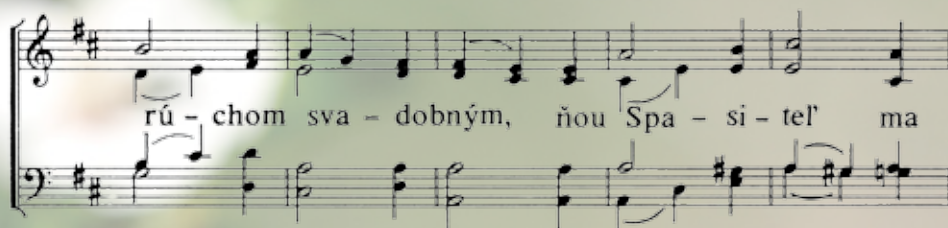
Len spravodlivosť Kristova je mojím rúchom svadobným

*Preveľmi sa radujem v Hospodinovi,
moja duša plesá v mojom Bohu,
lebo ma obliekol do rúcha spásy,
odial ma pláštom spravodlivosti.*

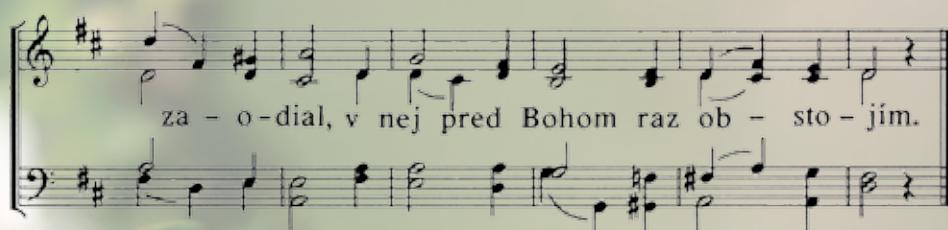
Izaiáš 61:10

1. Len spravo - dlivosť Kristo - va je mojím

rú - chom sva - dobným, ňou Spa - si - tel' ma

za - o - dial, v nej pred Bohom raz ob - sto - jím.

Len spravodlivosť Kristova

Len spravodlivosť Kristova
je mojim rúchom svadobným,
ňou Spasiteľ ma zaodial,
v nej pred Bohom raz obstoјím.

Ty pre mňa, Boží Baránok,
si dielo spásy dokonal,
krv Tvoja hriech môj obmyla:
ja spievam Tebe hymnu chvál.

Ty sám si mojou nádejou,
či žijem a či zomieram,
keď satan desí, pokúša,
na kríž len zrak svoj upieram.

Dnes ďakujem Ti, Pane môj,
hlas radosti mi v srdci znie,
že z hriechov si ma vykúpil
a daroval mi spasenie.

Ó, drahý Pane Ježišu,
Ty v nebi s Otcom prebývaš –
znie ľudu Tvojho chválospev:
Bud' sláva Tebe, Kráľu náš!

Duchovné piesne, Nitra 1987, pieseň č. 83.

Noty a text publikované s láskavým súhlasom
zostavovateľa spevníka.

obsah

Ospravedlnený v Kristovi	3	Náš Otče	27
Milostivé ospravedlnenie v Kristovi 1....	4	Druhá kniha Knihy Žalмов 1.....	32
Milostivé ospravedlnenie v Kristovi 2	10	Druhá kniha Knihy Žalмов 2.....	36
Milostivé ospravedlnenie v Kristovi 3....	13	Ako vojsť do večného života?	41
Pred súdnou stolicou Kristovou	18	Ako ma Pán Boh priviedol k sebe	44
Zachránil si ma, Pane!	20	Z listu našej čitateľky	47
Neodsúdená cudzoložnica	21	2 percentá z daní	48

Kto uveril našej zvesti? A komu bolo zjavené rameno Hospodinovo?

Lebo vyrástol pred ním ako nežný prútik a ako koreň z vyprahlej zeme; nemal podoby ani krásy; videli sme ho, ale nebolo na ňom vidieť toho, pre čo by sme ho boli bývali žiadostiví.

Opovrhnutý bol a opustený od ľudí, muž bolestí, a oboznámený s nemocou, a ako ten, pred ktorým skrývajú tvár, opovrhnutý, a preto sme si ho nevážili,

kým on vzal na seba naše nemoci a niesol naše bolesti, a my sme sa domnievali o ňom, že je ranený a zbitý od Boha a strápený.

A on bol smrteľne ranený pre naše prestúpenia, zdrtený pre naše neprávosti; kázeň nášho pokoja bola vzložená na neho, a jeho sinavicou sme uzdravení.

My všetci sme zblúdili ako ovce; každý z nás sme sa obrátili na svoju vlastnú cestu, a Hospodín uvalil na neho neprávosť všetkých nás.

Mučili ho, a on ponížujúc sa znášal dobrovoľne a neotvoril svojich úst; vedený bol ako baránok na zabitie a zanemal ako ovca, ktorá zanemie pred tými, ktorí ju strihajú, a neotvoril svojich úst.

Vzatý bol z väzby a zo súdu. A čo do jeho pokolenia, ktože ho vyrozpráva? Pretože bol vyťatý zo zeme živých, pre prestúpenie môjho ľudu bola mu zadaná rana.

A dali mu s bezbožnými jeho hrob i s bohatým, keď zomrel ukrutnou smrťou, preto, že nespáchal nijakej neprávosti, ani ľsti nebolo nikdy v jeho ústach.

Ale Hospodinovi sa ľúbilo ho tak zdrtiť a strápiť nemocou, aby, ak jeho duša položí obeť za hriech, videl svoje semeno, bol dlhoveký, a to, čo sa ľúbi Hospodinovi, zdarilo sa v jeho ruke.

Z námahy svojej duše uvidí výsledok, nasýti sa. Svojou známostou ospravedlní spravodlivý môj služobník mnohých a ich neprávosti on ponese.

Preto mu dám podiel medzi veľkými, a s mocnými deliť bude koristiť, pretože vylial svoju dušu na smrť a počítaný bol s priestupníkmi, kým on niesol hriech mnohých a primlúval sa za priestupníkov.

Ospravedlnený v Kristovi

v ňom (Ježišovi Kristovi) sa ospravedľňuje každý, kto verí

Skutky 13:39

Boh je, ktorý ospravedľňuje

Rímskym 8:33

aby sme súc ospravedlnení jeho milosťou boli dedičmi podľa nádeje večného života

Títovi 3:7

Písmo nespochybniteľne zjavuje, že všetko, čo Boh stvoril, bolo dokonalé a dobré – vrátane človeka (Genezis 1:31). Adamovou vzbúrou sa však všetko to dobré pokazilo. Neposlušnosťou Adama vošiel do sveta hriech a skrze hriech smrť. Takto prešla smrť na všetkých ľudí (Rímskym 5:12).

Každý jeden človek je vinný – pretože „*nieto spravodlivého ani jedného*“ (Rímskym 3:10) – nachádza sa pod kľatbou a Božím hnevom. Boh je spravodlivým sudcom. Pretože všetci zhrešili, všetci prestúpili svätý Boží zákon, všetci sú vinní a zaslужujú si smrť (Rímskym 3:23+9). Na to, aby sme mohli uniknúť trestu za hriech, uniknúť smrti a zahynutiu, aby sme mohli vojsť do večného života, potrebujeme byť pred Bohom spravodliví, Bohom ospravedlnení.

Pre človeka je tu takto zásadný problém a otázka: „*Či môže byť človek spravodlivý pred Bohom?*“ (Jób 25:4). Ak áno, potom nasleduje ďalšia otázka: „*Ako sa môže človek stať pred Bohom spravodlivým?*“

Biblia hovorí, že pre človeka nie je možné ospravedlniť sa pred Bohom, pretože problém je vo vnútri samotného človeka. U človeka je to nemožné, ale u Boha áno (Matúš 19:25-26), lebo je to Boh, ktorý ospravedľňuje (Rímskym 8:33). Boh je svätý a spravodlivý. Spravodlivo potrestá každý jeden hriech. Je však aj milostivý a bohatý vo svojom milosrdenstve a sám pripravil všetko preto, aby sa človek pred ním stal spravodlivým a bol zachránený pred odsúdením a trestom zatratenia.

Ospravedlnenie hriešneho človeka pramení z Božej milosti, ktorá je udeľovaná zadarmo (Rímskym 3:24). Je zaistené Kristovou krvou preliatou na kríži (Rímskym 5:19) a prijímame ho skrze vieru (Efezským 2:8; Skutky 13:39). Venujeme sa mu v tomto čísle.

Lebo ste milosťou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží.

Efezským 2:8

Vaša redakcia

Milostivé ospravedlnenie v Kristovi

1. časť: Vysvetlenie ospravedlnenia

A on bol smrteľne ranený pre naše prestúpenia, zdrtený pre naše nepravosti; ...My všetci sme zblúdili ako ovce; každý z nás sme sa obrátili na svoju vlastnú cestu, a Hospodin uvalil na neho nepravosť všetkých nás. Mučili ho, a on ponižujúc sa znášal dobrovoľne a neotvoril svojich úst; vedený bol ako baránok na zabitie a zanelel ako ovca, ktorá zanemie pred tými, ktorí ju strihajú, a neotvoril svojich úst... Pretože bol vyťatý zo zeme živých, pre prestúpenie môjho ľudu bola mu zadaná rana. ...Ale Hospodinovi sa ľúbilo ho tak zrdiť a strápiť nemocou, aby, ak jeho duša položí obeť za hriech, ...Svojou známostou ospravedlní spravodlivý môj služobník mnohých a ich nepravosti on poniesie.

Izaiáš 53:5-11

Vysvetlenie ospravedlnenia

Najprv si objasníme, čo znamená ospravedlnenie všeobecne, a následne, čo znamená ako kľúčový prvok biblického plánu spasenia:

„Ospravedlnenie je taký akt, kedy súd (alebo sudca) vyhlási obžalovaného človeka za nevinného, respektíve za takého, ktorý je vo veci obžaloby bezúhonný“. Výsledkom ospravedlnenia je, že ospravedlnenému prislúcha postavenie spravodlivého a následne i všetky práva a slobody, ktoré z takéhoto postavenia vyplývajú. Uvediem príklad. Ak by som bol obvinený z krádeže a na súde by sa dokázalo, že som kradol, potom by som dostal trest a šiel by som do väzenia. Dôsledkom toho by bolo odňatie mojej slobody a pobyt vo väzení. Ak by sa ale na súde dokázalo, že som krádež nespáchal, potom by som bol vyhlásený za nevinného a bol by som zbavený obžaloby. Dôsledkom toho by bolo, že ďalej môžem žiť na slobode so všetkými

právami a výhodami, ktoré k životu na slobode patria.

Tento koncept je pre Písmo dôležitý. Odvíja sa od neho aj ospravedlnenie hriešneho človeka pred svätým Bohom, spravodlivým Sudcom. Ospravedlnenie hriešnika pred Bohom je taký Boží akt, v ktorom Boh vyhlasuje človeka veriaceho v evanjelium za trvalo spravodlivého a to iba na základe započítania Kristovho dokončeného vykupiteľského diela (Kristovej krvi a Kristovej spravodlivosti). V Kristovi je človeku poskytnuté všetko potrebné k tomu, aby bola zmazaná jeho vina a dlh za všetky jeho hriechy a spáchané nepravosti. Zároveň v Kristovi ospravedlnený človek dostáva kladné postavenie pred Bohom: je navždy prijatý, navždy spravodlivý, navždy dostatočný pred Bohom, a získava všetky výhody, ktoré z tohto postavenia vyplývajú. Čaká ho šťastná budúcnosť, lebo je vyhlásený za spravodlivého.

Táto definícia odráža to, že na strane hriešnika je potrebná viera v evanjelium, a zároveň aj to, že ospravedlňuje sám Boh. Človek sa nemôže ospravedlniť sám. Ospravedlnenie sa nedeje na základe dobrých skutkov alebo na základe ľudskej spravodlivosti či pobožnosti, či akejkol'vek ľudskej snahy, ale výlučne len na základe Kristovho dokončeného vykupiteľského diela. Kristovo dielo, to sú Kristove zásluhy. Len pre Kristove zásluhy je človek ospravedlnený. Pán Ježiš preliat svoju krv, on odčinil vinu, jeho vlastná spravodlivosť – a nijaká iná – je započítaná na účet veriaceho človeka.

Okamih ospravedlnenia v živote človeka je v momente uverenia. V tomto momente spoľahnutia sa na Krista je človek spasiteľnou vierou spojený s Kristom. Od tohto okamihu má ospravedlnený človek pred Bohom trvalé postavenie spravodlivého, pričom jeho spravodlivosť pred Bohom je úplná, stopercentná, plne dostatočná. Jediný spôsob, ako hriešny človek môže získať večný život a večnú priazeň u Boha je získať nemenné postavenie stopercentne spravodlivého. Keďže zo svojich skutkov človek stopercentnú spravodlivosť nepreukáže, pretože všetky jeho skutky sú porušené a poznačené a presiaknuté hriechom, musí celú spravodlivosť získať ako dar. Pri záchrane človeka dáva Boh spravodlivosť ako dar tomu, kto si uvedomuje a priznáva svoju hriešnosť, nedostatočnosť a vinu, kto činí pokánie a verí evanjeliu.

Tieto pravdy Písmo odкрýva už od knihy Genezis. Abrahám uveril Bohu a Boh mu jeho vieru počítal za spravodlivosť (Genezis 15:6). Odvtedy ako Abrahám vyšiel z Chaldejského Úru a započal

život putovania (Genezis 12-22), vidíme v jeho živote momenty poslúchania Boha, ale i momenty poklesnutia a pošmyknutia. Vidíme, čím všetkým ho Boh previedol, a pritom sa stále opakuje to, že Boh dáva Abrahámovi zaslúbenia, sľuby budúcnosti. Sľubuje mu krajinu a potomstvo. Hoci Abrahám so Sárrou sú neplodní, sľubuje mu, že z neho vyjdú národy. Abrahám na tieto zaslúbenia odpovedá vierou. O Abrahámovom živote platí, že je to život viery. V Genezis 15 vidíme Abraháma v jednej chvíli sklslého a váhajúceho. V tejto situácii mu Boh opätovne obnovuje zaslúbenie. Abrahám na zaslúbenie opäť odpovedá vierou – a toto je ten okamih, o ktorom Písmo hovorí, že Boh mu počíta jeho vieru za spravodlivosť (Genezis 15:6). Táto pravda je taká kľúčová, že apoštol Pavol na nej buduje vysvetľovanie evanjelia a ospravedlnenia v Rímskym 4 a v Galatským 3. Boh nepočíta Abrahámovi spravodlivosť z jeho skutkov, ale z jeho viery. Celá Nová zmluva následne stavia na skutočnosti, že Boh počíta spravodlivosť z viery – teda tak, ako tomu bolo už dávno u Abraháma. Abrahám sa stáva vzorom pre veriacich všetkých čias. My sme deti Abrahámove podľa viery (Galatským 3:7, Rímskym 4:11-12).

V Izaiášovi 53 sú predpovede o Kristovi (600 rokov pred jeho príchodom), o jeho utrpení a platbe za hriech. V tejto predpovedi zaznieva aj to, že Kristus „ospravedlní mnohých“ a ich neprávosti poniesie on. On, dokonale poslušný Boží služobník, sám jediný bude spravodlivý, ale poniesie neprávosti mnohých. Mnohých privedie do postavenia spravodlivých (Izaiáš 53:11). Nebude to na základe ľudských skutkov a zásluh, ale

bude to Božie dielo. Pripomeňme si, že nikto z ľudí nedokáže naplniť celý Boží zákon – všetci sme od narodenia pod spravodlivým Božím hnevom. Na tomto pozadí ľudskej hriechnosti a stratenosti, potom celým Písmom od samého začiatku žiari pravda, že ospravedlnenie je v Písme oznámené ako ospravedlnenie z milosti.

Satan, diabol, je v Písme opisovaný ako žalobca (napr. Zachariáš 3), ktorý žaluje na ľudí. Od okamihu ospravedlnenia však už nemôže na ospravedlneného tak nažalovať, aby ho obral o večný život. Ale ak hriešnik nezískal dar spravodlivosti (ospravedlnenie), potom satanova žaloba je pravdivá a takéhoto človeka čaká odsúdenie. Ospravedlnenie je na príklade kňaza Jozuu opísané takto: „...A odpovedal a riekol tým, ktorí stáli pred ním, povediac: *Vezmite z neho to pluhavé rúcho: A riekol mu: Hľa, učiniť som to, aby prešla tvoja neprávosť z teba, a obliekol som ťa do slávnostného rúcha...*“ (Zachariáš 3:3-5). V spisoch Novej zmluvy je v plnosti a dopodrobna vysvetlené, že naše hriechy sú prenese- né na Krista, že na ňom sú potrestané, no zároveň vidíme, že spôsob ospravedlnenia je odkrytý a oznámený už v starozmluvných písmach. Človek musí byť odiaty do spravodlivosti, oblečený do čistého rúcha, aby mohol obstáť pred Bohom. Toto odiatie robí sám Boh. Je to Božie dielo, Božia práca. Jozua sa neodvoláva na svoje zásluhy, ani k tomuto odiatiu nič nepridáva.

V Jeremiášovi sa nachádza proroc- tvo o potomkovi Dávida, ktorý priniesie spasenie pre Boží ľud. Meno tohto Kráľa a Spasiteľa je vyjadrené takto: „*Hospodin naša spravodlivosť*“ (Jeremiáš 23:5-6).

Toto proroctvo sa napĺňa v osobe Ježiša Krista, ktorý je Boh aj človek v jednej osobe. Má ľudské aj Božie bytie záro- veň, a preto je možné nazvať ho Božím menom Hospodin a pritom je i potomok Dávidovej kráľovskej dynastie. Práve on, vtelený večný Boží Syn, je našou spr- avodlivosťou, ktorou sme pred Bohom spravodliví. Obstojíme v ňom, vďaka jeho skutkom a dokonalosti.

Aj v iných starozmluvných textoch vidíme opisy a obrazy ospravedlnenia. Vidíme, že Boh má plán. Chce zachrániť a zachraňuje hriešnika. Tento plán je postavený na ospravedlnení. Preto aj my potrebujeme ospravedlneniu správne porozumieť, aby sme mohli správne veriť a vierou prijať dar spasenia.

Ďalšia dôležitá súvislosť sa odvíja od toho, že ospravedlnenie má súdnu (právnú) povahu. Na súde je človek vyhlásený buď za spravodlivého alebo za vinného: „*Keby povstal spor medzi niektorými ľuďmi, prídu k súdu, a budú ich súdiť a vyhlásia toho, kto je spravod- livý, za spravodlivého, a vinného vyhlá- sia za vinného*“ (Deuteronomium 25:1). Hospodin je spravodlivý a nenávidí, keď sa kriví súd: „*Ten, kto ospravedľuje bezbožného, ako i ten, kto odsudzuje spravodlivého, obidvaja sú ohavnos- ťou Hospodinovi*“ (Príslovia 17:15). Aj z týchto textov je zrejmé, že ospravedl- nenie znamená vyhlásenie človeka za spravodlivého. Taktiež je z nich zrejmé, že opakom ospravedlnenia je odsúdenie alebo vyhlásenie za vinného. Keď je niekto v Ježišovi Kristovi, je osprave- dlnený, je spasený, a preto už nebude odsúdený: „*A tak teraz už nieta nijakého odsúdenia tým, ktorí sú v Kristu Ježišovi*“ (Rímskym 8:1). Ospravedlnený bol zba-

vený všetkých obvinení, Boh ho pokladá za úplne spravodlivého. Ospravedlneného nie je možné obžalovať a odsúdiť: „Kto bude žalovať na vyvolených Božích? Boh je, ktorý ospravedľuje. Kde kto odsúdiť? ...“ (Rímskym 8:33-34). Všetky pojmy v citovaných textoch sú súdnej povahy: *žalovať, ospravedlniť, odsúdiť*. Ak Boh ospravedlní, už nikto nemôže odsúdiť, lebo ospravedlnenie má súdnu povahu.

Ospravedlnenie teda vo svojej podstate (povahe) nespočíva v premenení (transformácii) človeka, a ani samé o sebe nerieši jeho vnútornú premenu. Podstatou ospravedlnenia je totiž vyhlásenie stavu spravodlivosti a vyvodenie zodpovedajúcich dôsledkov. Biblické ospravedlnenie samé osebe človeka nepremieňa, a predsa mení všetko. Ospravedlnenie je kľúčové pre plán spasenia, a aj pre posvätenie, ale nemôžeme povedať, že ospravedlnenie je to isté ako posvätenie. V druhej časti si povieme aj to, aký je súvis medzi posvätením a ospravedlnením. V chápaní ospravedlnenia by bolo napríklad vážnym zlyhaním, a smrteľným odklonom od biblickej pravdy, ak by sme ospravedlnenie chápali ako vnútornú premenu človeka, vďaka ktorej by ho Boh vyhlásil za spravodlivého. Boh nás najprv vyhlási za spravodlivých, a od toho sa odvíja to, že nás aj vnútorne premení a premieňa.

O ospravedlnení – o vyhlásení za spravodlivého – platí, že nepodlieha zmenám v čase. Človek nemôže byť niekedy menej ospravedlnený a inokedy viac ospravedlnený. Bud' je navždy ospravedlnený, alebo je ešte stále vinný a pod odsúdením. Od okamihu uverenia je človek v Božích očiach stopercentne

spravodlivý v zmysle vyhlásenia za spravodlivého, v zmysle pripočítanej spravodlivosti, ale každodenný život ospravedlneného svojou skutkovou podstatou nutne nie je stopercentný (nie je tam dokonale bezhriešny každodenný život).

O spravodlivosti veriaceho (ospravedlneného) musíme zmyšľať v dvoch rovinách: 1. pripočítaná (Kristova) spravodlivosť a 2. jeho osobná alebo vlastná spravodlivosť, ktorú dosahuje vo svojom živote. Jeho pripočítaná spravodlivosť je celá a úplná – ne stráca ju, s časom sa nemení. Jeho vlastná spravodlivosť (žitá, čiže jeho posvätenie) ešte nie je úplná a dokonalá, vyžaduje si duchovný rast. Posvätenie a duchovný rast kresťana podliehajú zmenám v čase.

Ako je to s duchovným rastom? Pred obrátením (uverením) neexistuje duchovný rast, pretože neospravedlnený človek je duchovná mŕtvola (je mŕtvy vo svojich hriechoch a vinách, Efezským 2:1). Duchovný život a rast začína až okamihom obrátenia. Okamihom ospravedlnenia začína nový život. Ale nový život a ospravedlnenie nie je to isté! V novom živote sa vyskytnú aj pošmyknutia a pády (Galatským 6:1), duchovná lenivosť, oslabnutie každodennej viery, váhavosť. Miera rastu bude u veriacich rôzna, ale každý spasený človek duchovne porastie. Aj pri akejkoľvek miere duchovného rastu sa však žiaden veriaci tu na zemi nebude môcť pochváliť svojou vlastnou stopercentnou spravodlivosťou. Musíme vynaložiť všetko úsilie o posvätenie, zápas s hriechom a o premenu do podoby Ježiša Krista (Efezským 4:13). A predsa to nebude na sto percent, lebo

sme ešte stále v nevykúpenom tele. Tu na Zemi ešte nie sme dokonalí. Dokonca ani apoštol Pavol sa nepovažuje za už dokonalého (Filipským 3:12). Aj on počas svojej zemskej púte potreboval rásť a hnať sa za dokonalosťou. Aj pre dlhoročných kresťanov stále platí, že potrebujeme zložiť špinu a zbytok zlosti (Jakub 1:21) a tiež, že mnoho ešte klesáme (Jakub 3:2). Ešte sme sa nesprotivili až do krvi v borbe proti hriechu (Židom 12:4). Každý veriaci vie aj zo svojej skúsenosti, že padá do hriechu. Je to realita kresťanského života. A predsa napriek našim pádom Boh nikdy nepovie, že už s nami končí, že už toho bolo dost, že mu s nami došla trpezlivosť. Boh nás neodvrhne. Prijal nás na večnosť. Toto prijatie u Boha nie je odmenou za náš nový život, ale je darom skrze vieru vďaka životu, obeti a vzkrieseniu Ježiša Krista. Náš nový život je skutočný a je mocný, ale ani on nie je dostatočný na to, aby sme zaň dostali večný život.

Existuje aj také mylné chápanie ospravedlnenia, že ospravedlnenie znamená vymazanie hriechov človeka do momentu obrátenia a akoby nanovo jeho umiestnenie na štartovaciu čiaru. Podľa tohto chápania človek dňom uverenia dostáva novú šancu (nový začiatok) a uschnutie (zmocnenie, vystrojenie od Boha), ale je na človeku, ako s tým naloží. Ak by toto naozaj bola cesta spasenia, potom nebude spásených ľudí, pretože podľa Písma neexistuje kresťan bez zlyhania, bez poklesku, bez pádu do hriechu (pozri napríklad: Jakub 3:2, 1. Ján 1:8).

Znovu si pripomeňme, že ospravedlnenie človeka pred svätým Bohom je taký Boží akt, v ktorom Boh vyhlasuje človeka

veriaceho v evanjelium za trvalo spravodlivého. Vyhlásenie za spravodlivého bude o veriacom platiť i v ten deň či okamih, keď sa pošmykol či padol. Boh bude človeka obnovovať a ďalej meniť, ale pripočítaná spravodlivosť sa s časom nemení. To, že ospravedlnenie je trvalá skutočnosť, že je ospravedlnený raz a navždy, odvodzujeme i z listu Rímskym z 5. kapitoly: „*Ospravedlnení súc teda z viery máme pokoj blížiti sa k Bohu skrze svojho Pána Ježiša Krista, skrze ktorého sme dostali aj prístup vierou do tejto milosti, v ktorej stojíme, a chválime sa nádejou slávy Božej*“ (Rímskym 5:1-2). Rozhodujúce sú tu slová „*v ktorej stojíme*“. Aj po mnohých rokoch nového života o ospravedlnenom platí, že stojí v milosti. Aj keď nový život reálne žijeme, Boh nás neprijíma kvôli nášmu novému životu, ale z milosti – vďaka ospravedlneniu skrze vieru. Ospravedlnenie teda nie je len pre začiatok alebo naštartovanie nového života, ale je raz a navždy: „*A tak teda je o mnoho istejšie, že teraz, keď sme ospravedlnení jeho krvou, budeme zachránení skrze neho od budúceho hnevu*“ (Rímskym 5:9). Ak na začiatku sme ospravedlnení skrze Krista, aj od budúceho hnevu budeme zachránení len skrze Krista, v dôsledku ospravedlnenia, a nie skrze náš nový život. Nový život však svedčí o tom, že obrátenie a ospravedlnenie už skutočne nastalo. V liste Galatským (3:3) Pavol veľmi karhá uverivších: „*Či ste tak nerozumní? Započnúc Duchom teraz telom dokonávate?*“. Zbory v Galácii sa dali zviest' od tých, ktorí pridávali k viere aj obriezku a skutky podľa zákona, ako podmienku pre ospravedlnenie. Pavol ich karhá, lebo začali dobre (vierou prijali dar Ducha), ale zle pokračujú

(dokonávajú telom), k viere pridávajú ľudskú zásluhu. Takéto pridávanie Pavol odmieta. Teda spasenie je od začiatku až do konca zo samotnej viery a len skrze Krista. Len Kristus je zdroj spasenia a istota večného života.

Keď prechádzame témou ospravedlnenia v Písme, tak vidíme určitú schému a súvislosti. Boh má plán zachrániť hriešneho človeka pre večnosť. Boh človeka zachraňuje tak, že ho v istom momente zemského života ospravedlňuje. O ospravedlnení platí:

1. je to súdne vyhlásenie,
2. je trvalo platné,
3. obsahuje odpustenie všetkých hriechov (nielen tých do okamihu uverenia),
4. dostávame ho v okamihu uverenia: „...aj my sme uverili, aby sme boli ospravedlnení...“ (Galatským 2:16),
5. je milosťou: „ospravedlňovaní súc zadarmo jeho milosťou, skrze vykúpenie, vykúpenie v Kristu Ježišovi“ (Rímskym 3:24),
6. človeku sa pripočítava Kristova spravodlivosť.

Teda ospravedlnenie nie je premena. Môžeme povedať, že naša premena pôsobením Božieho Ducha stojí na našom ospravedlnení, ale nemôžeme tieto dve veci stotožniť. Táto spravodlivosť nie je do nás „vliata“, je nám pripočítaná: „*Lebo toho, ktorý nepoznal hriechu, učinil za nás hriechom, aby sme my boli spravodlivosťou Božou v ňom*“ (2. Korintským 5:21). Ako bol Pán Ježiš učiný hriechom? Tak, že bol vnútorne premený na hriešnika, alebo tak, že mu boli pripočítané naše hriechy a vyniesol ich na kríž? To druhé! Tie hriechy neboli jeho vlastné, boli to naše hriechy, ale jemu

boli pripočítané alebo zarátané. To ale vysvetľuje, ako sa my stávame v Kristovi Božou spravodlivosťou. Je to tak, že sme vnútorne premenení (ako keby do nás bola „naliata“ spravodlivosť)? Nie! Ale tak, že Kristova spravodlivosť je pripočítaná nám. Boh sa na nás pozerá cez Kristovu spravodlivosť: „*Nech vám je teda známe, mužovia bratia, že skrze toho sa vám zvestuje odpustenie hriechov, a od všetkého, od čoho ste v zákone Mojžišovom nemohli byť ospravedlnení, v ňom sa ospravedlňuje každý, kto verí*“ (Skutky 13:38-39). Ospravedlnení sme teda „v ňom“.

Pohľad do histórie

Keď v 16. storočí prebehla protestantská reformácia, reformátori v Písme nanovo objavili a vyniesli na svetlo vzácne pravdy o ospravedlnení. Augsburské vyznanie z roku 1530 definuje ospravedlnenie takto: „Odpustenie hriechov a ospravedlnenie pred Bohom nemôžeme dosiahnuť vlastnými zásluhami ani skutkami a zadostučinením. Odpustenie hriechov dostávame a pred Bohom sme ospravedlnení len z milosti, pre Krista, vierou, keď totiž veríme, že Kristus trpel za nás a že pre neho sú nám odpustené hriechy, darovaná spravodlivosť a večný život“. O tom boli všetky reformačné „Sola“ („jedine“): *Jedine Písmo, Jedine milosťou, Jedine vierou, Jedine Bohu sláva, Jedine Kristus*. Reformácia o ceste spasenia hlásala: „Len milosťou, len skrze Krista, len vierou, len darovanou spravodlivosťou“. V roku 1647 Westminsterký katechizmus definuje ospravedlnenie nasledovne: „Ospravedlnenie je taký akt Božej nezaslúženej milosti, kedy nám odpúšťa všetky naše hriechy

a prijíma nás za takých, ktorí sú v jeho očiach spravodliví, a to všetko iba pre Kristovu spravodlivosť, ktorá sa nám počíta, a ktorú prijímame samotnou vierou“. Teda reformácia zreteľne vystihla a vyzdvihla podstatu ospravedlnenia.

Zhrnutie

Ospravedlnenie je právne vyhlásenie s trvalou platnosťou. Od začiatku až do konca má zdroj v Božej milosti a nie v našich zásluhách. Nie sme ospravedlnení ani preto, že Boh dopredu vidí

náš nový život, a ani preto, že raz v nebi budeme žiť život bez hriechu. Naša budúcnosť je dôsledkom ospravedlnenia. Človek prijíma ospravedlnenie v okamihu uverenia v evanjelium Ježiša Krista. Ospravedlnení sme z viery. Ospravedlnenie znamená odpustenie všetkých hriechov. Ospravedlnení sme jedine v Kristovi. U Boha sme prijatí vďaka spravodlivosti Ježiša Krista, ktorá nám je pripočítaná, nie vďaka našej vlastnej spravodlivosti.

Ján Šichula

Milostivé ospravedlnenie v Kristovi

2. časť: Vzťah ospravedlnenia, premeny a posvätenia

A vy ste z neho v Kristu Ježišovi, ktorý sa nám stal múdrosťou od Boha i spravodlivosťou i posvätením i vykúpením, aby bolo, ako je napísané: Ten, kto sa chváli, nech sa chváli Pánom

1. Korinským 1:30-31

Ako sme už uviedli v predchádzajúcej časti, ospravedlnení sme v Kristovi skrze vieru. Je to Kristova spravodlivosť, ktorá je nám pripočítaná. Ďalej je mimoriadne dôležité, čo platí o biblickom ospravedlnení, že ľudská chvála je vylúčená (Rímskym 3:27, Efezským 2:8-9). Budeme sa chváliť len Bohom a Pánom Ježišom Kristom: ako pri uverení, tak aj počas života viery, a rovnako aj vo večnosti (1. Korinským 1:30-31). V Kristovi sme však nielen ospravedlnení, ale aj posvätení. Povieme si teraz viac o súvislosti medzi ospravedlnením a posvätením a novým životom.

Ospravedlnenie a premena

Ospravedlnenie tvorí pevný základ pre duchovný rast a postupnú premenu, ktorými prechádzame od okamihu uverenia. Posolstvo o ospravedlnení a pripočítanej spravodlivosti je natoľko radikálne, že u ľudí môže vzniknúť mylný dojem, ako keby stálo proti dobrým skutkom a posväteniu či morálke. Proti takémuto mylnému chápaniu sa musel postaviť už apoštol Pavol (Rímskym 3:5-8, 6:2+15). Ale aké je správne chápanie vzťahu medzi ospravedlnením, premenou (novým životom) a posvätením?

Rímskym 5:18 *„A tak teda ako jedným pádom odsudzujúci výrok na všetkých ľudí na odsúdenie, tak i jedným ospravedľujúcim výrokom dar milosti na všetkých ľudí na ospravedlnenie života“*. Výsledkom daru milosti je „ospravedlnenie života“ alebo povedané (preložené) inak „životodarné ospravedlnenie“ (preklad ECAV), alebo „ospravedlnenie vedúce k životu“. Po ospravedlnení ospravedlnený človek už nežije a nebude žiť rovnako ako pred ospravedlnením – ospravedlnenie vedie k novému životu, spúšťa moc spasenia. Bez ospravedlnenia niet nového života.

Ako je to možné? Predovšetkým preto, že vďaka ospravedlneniu skrze osobnú vieru dostávame dar Ducha: *„Lebo to by som chcel zvedieť od vás, či zo skutkov zákona ste dostali Ducha či z počutia viery?“* (Galatským 3:2). Bez toho, aby človek dostal od Boha Svätého Ducha, nie je možné žiť nový život. Z prijatého Ducha vždy vzíde nový život. Je nám daný Duch a láska Božia je vyliata v našich srdciach: *„...lebo láska Božia je vyliata v našich srdciach skrze Svätého Ducha, ktorý nám je daný“* (Rímskym 5:5). Len s Božím Duchom a Božou láskou v srdci sa dá žiť nový život – a platí tiež: s nimi sa nedá nežiť nový život.

Ospravedlnenie a posvätenie

Ospravedlnenie a posvätenie nie je to isté. Ospravedlnenie je oslobodenie od viny hriechu, prechod z postavenia „vinný“ do postavenia „nevinný“. Na rozdiel od ospravedlnenia, posvätenie sa týka vnútornej premeny ospravedlneného človeka. Keď raz uveríme evanjeliu, zažijeme však oslobodenie nielen

od viny hriechu, ale aj od moci hriechu, hriech nám už viac nevládne (Rímskym kapitola 6). V Kristovi získavame nielen spravodlivosť, ale aj posvätenie (1. Korintským 1:30-31). Ospravedlnenie je jednorazový akt, zatiaľ čo posvätenie je pokračujúci celoživotný proces, ktorý začal pri znovuzrození. V procese posvätenia Svätý Duch aplikuje postupne do života veriaceho premieňajúci úžitok vykupiteľského diela Pána Ježiša Krista. V posväcovaní sa ospravedlnený človek denno-denne mocou Božieho Ducha umŕtvuje žiadosti tela (Galatským 5:16-17) a svoje zemské údy (Kolosenským 3:5).

Ospravedlnenie a posvätenie nemôžeme zmiešať. Kde však je ospravedlnenie, tam vždy bude i posvätenie. Neexistuje ospravedlnenie, ktoré by neprineslo posvätenie a neexistuje posvätenie bez toho, aby bol položený základ ospravedlnenia. Ospravedlnený už nemôže žiť ako starý človek. Nemôže už žiť tak, ako žil predtým, nakoľko pri uverení prešiel nezvratnou radikálnou premenou svojho vnútra.

Oboje, ospravedlnenie aj posvätenie, je závislé na kríži. Oboje rovnako pramení z Kristovho kríža. Dôležitá pre pochopenie vzťahu posvätenia a ospravedlnenia je šiesta kapitola listu Rímskym. Ospravedlnenie z milosti skrze samotnú vieru nikdy nepovedie k hriešnemu bezbožnému životu.

Hlavnú myšlienku tejto časti môžeme zhrnúť nasledovne: Ak sme zomreli hriechu (sme stotožnení s Kristom v jeho smrti), viac už v hriechu nebudeme žiť (Rímskym 6:2). S Kristom sme zomreli, s Kristom sme vstali, vlada hriechu v našom živote je zlomená.

Boží plán spasenia napreduje u jednotlivca v nasledovnom poradí:

1. vykúpenie z viny – ospravedlnenie,
2. celoživotná postupná premena na Kristov obraz – posvätenie,
3. vykúpenie tela pri vzkriesení z mŕtvych – oslávenie. Všetky tieto tri zložky Božej záchrany boli zabezpečené Kristom na Golgotskom kríži. Z tohto celistvého Božieho plánu potom vyplýva, že tam, kde skutočne nastalo ospravedlnenie, bude prítomné aj posvätenie, a nakoniec aj oslávenie. Kde je jedno, tam bude aj druhé a tretie.

Ďalšie dôsledky ospravedlnenia

Z ospravedlnenia vyplývajú aj ďalšie súvislosti, ktoré sa uskutočnia v živote ospravedlneného. Na tomto mieste ich len stručne spomenieme.

Dôsledkom ospravedlnenia je aj prijatie do Božej rodiny a synovstvo: „*aby tých, ktorí boli daní pod zákon, vykúpil, aby sme vzali nám určené synovstvo*“ (Galatským 4:5). Vykúpenie v listoch Galatským a Rímskym je priamo spojené s ospravedlnením. List Rímskym 3:24 nás učí, že ospravedlnení sme skrze vykúpenie (teda Kristovým zástupným dielom vrcholiacom na kríži) a v liste Galatským 4:5 zase vidíme, že takto vykúpenie vedie k prijatiu do Božej rodiny.

Ďalším dôsledkom ospravedlnenia je prijatie daru Ducha (Galatským 3:2). Dar Ducha je prepojený aj s prijatím do Božej rodiny: „*A že ste synovia, poslal Boh Ducha svojho Syna do našich srdc, ktorý volá: Abba Otče!*“ (Galatským 4:6).

K požehnaniam plynúcim z ospravedlnenia patrí aj to, že máme pokoj,

môžeme sa blížiť k Bohu, stojíme trvalo v milosti, chválime sa nádejou slávy Božej (Rímskym 5:1-5).

Dôsledkom ospravedlnenia je aj budúce oslávenie (Rímskym 8:30) a v neposlednom rade i to, že máme odložené dedičstvo vo večnosti (Títovi 3:7): „*aby sme súc ospravedlnení jeho milosťou boli dedičmi podľa nádeje večného života*“.

Zhrnutie

Ospravedlnenie a posvätenie nie sú to isté a treba ich rozlišovať. Základ pre vstup do večného života predstavuje ospravedlnenie. Platí to rovnako v okamihu uverenia, počas života v posvätení, a aj pri zavŕšení spasenia vykúpením tela. Ospravedlnenie a posvätenie však nemôžu existovať jedno bez druhého, lebo človek môže prijať iba celého Krista (celé Kristovo dielo) alebo ho vôbec nepriať. Neexistuje ospravedlnený človek bez premeny a nového života. Rovnako neexistuje skutočné posvätenie bez toho, aby mu predchádzalo obrátenie a ospravedlnenie z viery. Posvätenie bez ospravedlnenia sa mení na moralizovanie, ktoré na Božom súde neobstojí. Ospravedlnenie bez posvätenia by zase znamenalo „mŕtvu vieru“, a to nie je nič iné ako minutie sa spasenia. Posvätenie vyplýva z ospravedlnenia ako nevyhnutný dôsledok, ale základom istoty, že človek strávi večnosť s Bohom, je nádherný dar trvalej a nemennej pripočítanej spravodlivosti. Dostáva ju každý, kto uznáva vlastnú hriešnosť a úprimne verí v dostatočnosť Kristovho zástupného diela na Golgote.

Ján Šichula

Milostivé ospravedlnenie v Kristovi

3. časť: Ospravedlnenie v 2. kapitole listu Jakuba

Jakubove výroky o „ospravedlnení z viery“ sú medzi veriacimi často diskutovanou témou, a síce v spojitosti s tým, či k spaseniu (alebo presnejšie k ospravedlneniu) sú okrem viery potrebné aj naše dobré skutky. Inými slovami, môžu byť dobré skutky, či už vykonané pred obrátením alebo po obrátení, rozhodujúcim dôvodom, prečo Boh zachráni človeka a prijíma ho na večnosť do svojho kráľovstva? Takúto cestu spasenia môžeme nazvať aj spasenie zo skutkov, pričom Písmo túto cestu pre hriešneho človeka vylučuje – „ako je napísané: Nieto spravodlivého ani jedného“ (Rímskym 3:10).

V kontraste k tejto pomyselnej ceste je cesta spasenia z milosti. Pre spasenie z milosti je kľúčovým tvrdenie, že rozhodujúcim dôvodom pre záchranu konkrétneho hriešnika a jeho prijatie do večného Božieho kráľovstva, je Božia nezaslúžená priazeň (=milosť). Človek do tejto priazne vstupuje v konkrétnom bode svojho života, kedy uznáva svoju hriešnosť a zo srdca sa spolieha iba na dokončené vykupiteľské dielo Pána Ježiša. Sväté Písmo od začiatku až do konca predstavuje spasenie hriešnikov ako Božie dielo, ktoré uskutočnil večný Boží Syn Ježiš Kristus, pričom úžitok z tohto diela aplikuje na konkrétnych ľuď Svätý Duch, kedykoľvek mocným pôsobením vedie človeka k viere v Krista. Keď raz človek objaví, pochopí a prijme toto nádherné spasenie prameniace z Božej lásky, jeho radosť nemá konca-kraja.

K celistvému chápaniu biblického učenia o spasení ale patrí i pochopenie, akú úlohu majú skutky kresťanov prameniace zo živej viery a vykonané medzi obrátením a vstupom do večnosti. 2. kapitola listu Jakuba niekedy

kresťanov v tomto smere potrápi – o to viac je potrebné presne pochopiť jej zmysel, ako zapadá do veľkého celku biblického učenia o spasení. Skôr ako sa pustíme do výkladových detailov našej pasáže v Jakubovi 2, urobíme dobre, ak sa pozrieme na kontext a širší rámec tejto otázky. Nie každá epištola Novej zmluvy má totiž rovnaký zámer alebo štruktúru.

Konkrétne list Rímskym je systematické a hĺbkové vysvetlenie evanjelia Ježiša Krista. Tomu zodpovedá aj jeho štruktúra, kde sa postupne v dômyselne vymedzenom slede rozvíja téma za témou podľa toho, ako súvisia s Božím veľkým plánom spasenia v Ježišovi Kristovi. List Galatským je zase dôsledná a razantná obrana milostivej a zástupnej podstaty ospravedlnenia zoči-voči protivníkom, ktorí podvracali vieru kresťanov v oblasti dávnej Galácie (dnešné Turecko). V liste Galatským Pavol sériou presných argumentov a poukázaním na to, ako historicky postupuje Boží program spasenia ukazuje, aký veľký je omyl týchto tzv. judaizantov. Títo

totiž k viere v Krista chceli pridávať obriezku a následne i dodržiavanie zákona ako podmienku ospravedlnenia. Kdekoľvek sa v dejinách ľudstva objavuje myšlienka, že osobným vyplnením zoznamu prikázaní (či už Božích alebo cirkevných; a či už s Božou pomocou alebo bez nej) sa človek stáva pred Bohom spravodlivým, je v skutočnosti variácia na smrteľný omyl judaizantov prvého storočia. Judaizantom, rovnako ako mnohým nábožensky horlivým ľuďom dneška, uniklo, že naša vlastná spravodlivosť (=čokoľvek, čo konáme podľa zoznamu Božích požiadaviek) nikdy nebude stačiť na to, aby nám získala večnosť a mohla byť základom pre naše prijatie do Božej rodiny. Pre náš hrozný a biedny stav potrebujeme spravodlivosť iného – totiž vteleného Boha, Pána Ježiša Krista.

Na druhej strane k listom Rímskym a Galatským je list Jakubov iný, ako povahou, tak i štruktúrou. Jakubov list je svojou orientáciou prakticko-pastoračný a rieši konkrétne situácie v živote niektorých zborov a kresťanov. Jeho charakter je usmernenie, naprávanie a povzbudenie vo viacerých oblastiach. Nie je to systematické rozpracovanie učenia o spasení, ale buduje na už oznámených a známych kresťanských pravdách, do ktorých bola službou apoštolov uvedená prvá cirkev, aby tak mohla žiť podľa Božej pravdy a na Pánovu slávu. Ako už bolo spomenuté o kúsok vyššie, Jakubov list má za jeden z cieľov naprávať omyly, vrátane omylu o tom, ako má žiť vierou spasený človek od momentu uverenia až po smrť či druhý Pánov príchod. Tieto pozorovania o povahe Jakubovho listu sú dôležité, lebo nás ochránia pred

nesprávnymi závermi i myšlienkovými postupmi (napr. že by sme chceli Jakubov list brať ako hlavný zdroj biblického učenia o spasení, či čakať od neho celistvé vysvetlenie ospravedlnenia). Apoštol Jakub nepíše proti „Pavlovskému“ učeniu o ospravedlnení (nie že by v Biblii boli rôzne učenia o ospravedlnení, hoci apoštol Pavol oznámil najväčšiu časť z Božieho zjavenia o tom, ako sa hriešny človek skrze Božieho Syna môže stať spravodlivým pred svätým Bohom). Ak sa už podržíme terminológie, že Jakub píše proti niečomu, potom je to proti omylu, ktorý by sme mohli nazvať „ospravedlnenie, po ktorom nenasleduje žiadne posvätenie“. Tento omyl Jakub odmieta, ale rovnako ho odmieta aj Pavol, aj apoštol Peter i Ján, aj kniha Genezis, aj život Abraháma, a nakoniec i každá biblická kniha a vôbec sám Pán spasenia, Ježiš Kristus. Nie je to teda niečo, čomu by učil len Jakub, hoci možno práve Jakubovo vyjadrenie sa vplyvom rôznych historických súvislostí stalo v tomto smere najznámejším.

V prvej časti sme sa zaoberali „ospravedlnením“ ako „vyhlásením za spravodlivého“, ktoré má právnu alebo súdnu povahu – Boh ako najvyšší sudca vyhlasuje pre Kristove zásluhy hriešnika, ktorý zo srdca verí, za trvalo spravodlivého. To ale neznamená, že slovo „ospravedlnenie“ musí vždy a v každom kontexte znamenať len túto jedinou vec. Niekedy slová (všeobecne i v Biblii) môžu mať okrem primárneho (prvotného) významu aj ďalšie významy – hovoríme, že dostávajú svoj významový odtieň podľa kontextu, ktorý treba pozorne preskúmať. Pozrime sa na to, aký význam ešte

môže mať slovo „ospravedlniť“ v no-vozmuvných spisoch – vo všetkých ďalej citovaných textoch je v pôvodine vždy to isté slovo.

„...A je ospravedlnená múdrosť od svojich detí“ (Matúš 11:19). V tomto kontexte slovné spojenie „múdrosť je ospravedlnená“ neznamená, že múdrosť je vyhlásená za spravodlivú pred nejakým súdnym tribunálom, ale znamená, že múdrosť je ukázaná, prejavená, podľa toho, čo prináša, teda podľa svojho ovocia. Takýto je principiálny význam tohto zvláštneho dobového vyjadrenia „od [=podľa] svojich detí“. Toto bolo pomerne ťažké miesto, nakoľko tu máme pre nás nezvyčajnú formu vyjadrenia. To podstatné pre naše štúdium sme ale ukázali a ďalej si k tomu teraz pridajme niečo jednoduchšie.

„A všetok ľud počujúc to, i publikáni, uznali Boha za spravodlivého...“ (Lukáš 7:29). Pre spojenie „uznali Boha za spravodlivého“ je v pôvodnom jazyku použité to isté sloveso, ktoré sa inak bežne prekladá „ospravedlniť“. V tomto kontexte sloveso „ospravedlniť“ neznamená, že oni Boha právnym spôsobom vyhlásili za spravodlivého, ale že uznali alebo rozoznali, že Boh je spravodlivý vo všetkom, čo koná.

Ďalšiu zmienku „A on chcúc sám seba ospravedlniť...“ (Lukáš 10:29) môžeme chápať ako „a on chcúc ukázať o sebe, že je spravodlivý...“. Teda význam je tu demonštrovať, alebo preukázať, cez nejaké svedectvo, že niekto je spravodlivý. V takomto zmysle používa sloveso „ospravedlniť“ aj apoštol Jakub, keď hovorí o ospravedlnení človeka zo skutkov. K tomu konštatovaniu nás vedie kontext.

Keď Jakub hovorí o ospravedlnení, tak hovorí o preukázaní, uznaní či dokázaní toho, že niekto je spravodlivý. „Ale niekto povie: Ty máš vieru a ja mám skutky. Ukáž mi svoju vieru bez skutkov, a ja ti ukážem svoju vieru zo svojich skutkov“ (Jakub 2:18). Kontext tu hovorí o „ukázaní (preukázaní) viery“. Viera sa dá preukázať len skutkami. Skutky svedčia o viere. Jakub nezmiešava skutky a vieru na ospravedlnenie, ale hovorí, že skutky ukazujú na vieru a potvrdzujú jej pravosť. Ďalej vo verši 2:22 Jakub vysvetľuje vzťah pravej viery a skutkov tak, že skutky kresťanov „dokonávajú“ alebo „dokončujú“ vieru, nakoľko do povahy spasiteľnej viery je zabudované to, že prinesie rastúce ovocie v podobe dobrých skutkov. Prirovnáť si to môžeme k stromu s vetvami (=viera) a ovociu (=dobré skutky), pričom ovocie „dokonáva“ strom v tom zmysle, že prinesením ovocia sa naplnia zmysel toho, prečo vôbec kmeň a vetvy existujú. Skutky prameniace z viery „dokončujú“ vieru, nakoľko sa cez ne uskutočňuje rast v spasení a obrátený človek sa takto posúva čoraz bližšie k cieľu spasenia, ktorým je úplná podobnosť Kristovi a život podľa Boha a na jeho slávu. Tento cieľ v plnosti dosiahneme až po vzkriesení, ale už tu na zemi sa k nemu máme blížiť každým dňom. Pretože „mŕtva viera“ ma zásadne inú kvalitu ako živá a spasiteľná viera a z princípu nemôže prinášať takéto ovocie, je preto v Božom pláne úplne mimo hry a nikdy nemôže človeka zachrániť (2:20). Apoštol Jakub rázne odmieta predstavu, že by kedy niekto s takouto mŕtvou vierou mohol vojsť do večnosti (2:14). Zároveň ale týmito výrokmi Jakub nemieša

viery a skutky, ako keby to bolo jedno a to isté – zachováva rozlíšenie a precízne formuluje pomer skutkov viery k viere samotnej. Skutky po obrátení teda ako „ukazujú“ tak i „dokonávajú“ viery. Pre zaujímavosť a ukážku toho, že Jakub nie je v spisoch Nového zákona vo svojom myslení jediný, uvedme, že i apoštol Pavol má state, kde podobne vysvetľuje povahu spasiteľnej viery a jej schopnosť prejavíť sa cez ovocie dobrých skutkov. Jedna z tých známejších je Galatským 5:6.

Jakubova stať o viere a skutkoch má akoby svoj vrchol vo verši 2:24, ktorý vystupuje ako zhrnutie a centrálné konštatovanie. Vďaka vyššie zmieneným pozorovaniám máme tomuto zhrnutiu rozumieť nasledovne: „Tak teda vidíte, že sa človek preukazuje (alebo demonštruje), že je spravodlivý, zo skutkov a nie samo z viery“. Jakub karhá ľudí, ktorí tvrdia, že majú viery, a pritom ale nemajú žiadne dobré skutky. Tento pre Boha neprijateľný stav je opísaný ako stav „mŕtvej viery“ (pozri verš 2:17). Pod mŕtvou vierou sa rozumie taká viera, ktorá nie je preukázaná skutkami a ani neprináša žiadne ovocie. Rovnako na ďalšom mieste v Pavlových spisoch vidíme, že tá istá viera, ktorá ospravedľňuje, je živá a spúšťa nový život, kedy nastáva oživenie Duchom a do srdca ospravedlneného je vyliata Božia láska (Rímskym 5:5). Práve vďaka tomuto pozadiu platí Jakubovo pokarhanie každému, kto by sa kedy chcel uspokojiť s predstavou viery, ktorá iba prijala milosť Božiu na odpustenie hriechov a tým by to pre neho všetko skončilo. Takýto scenár Písmo jednoducho nepozná. Človek buď prijal celé spasenie

(v jeho súdnej i premieňajúcej stránke), alebo spasený vôbec nie je.

Navyše k tejto univerzálnej biblickej schéme chce Jakub doplniť ešte jednu súvislosť. Rovnako ako Pavol v liste Rímskym v kapitole 4 a Galatským v kapitole 3, i apoštol Jakub cituje Genezis 15:6: „*A naplnilo sa písmo, ktoré hovorí: Abrahám uveril Bohu, a počítalo sa mu to za spravodlivosť...*“ (Jakub 2:23). Jakub podčiarkuje, že ďalším Abrahámovým životom, zvlášť pri rozhodnutí obetovať svojho syna Izáka (Gen 22), sa „naplnilo“ presne to Písmo, ktoré hovorí o oveľa skoršom ospravedlnení Abraháma z viery. A z viery potom vzišiel skutok, Abrahám sa spoliehal na Hospodina a plnil, čo od neho žiadal. Otázka ale je, v akom zmysle sa v ďalšom Abrahámovom živote naplnil výrok z Genezis 15:6?

Genezis 15:6 sa v obetovaní Izáka napĺňa v tom zmysle, že Abraháмова poslušnosť je dôkazom toho, ako v jeho živote prebieha Boží program spasenia, nakoľko Abraháмова viera je skutočná a živá, čo sa dokazuje a ukazuje v skutkoch poslušnosti (Genezis 22:12). Kým v Rímskym v kapitole 4 je pre Pavla Abrahám modelom toho, ako Boh ospravedľňuje bezbožného človeka, ktorého skutky na záchranu jednoducho nesta-

čia, tak Jakub sa pozerá na postupnosť udalostí v živote Abraháma a vidí ho ako model živej viery dokazujúcej sa v poslušnosti. Pravdu má ako Pavol, tak i Jakub, obidvaja sú mužmi, ktorí vidia dôležité biblické súvislosti a predkladajú ich ako Pánom vybraní služobníci Božej cirkvi, aby mohla mať plné svetlo pravdy v učení apoštolov.

Každý kresťan má preto nasledovať Abraháma ako dvojaký príklad. Z našej bezbožnosti musíme byť ospravedlnení cez započítanú Kristovu spravodlivosť, presne ako tu bolo u Abraháma – to je naša istota a naša bezpečnosť až na večnosť. Zároveň a nadväzne musíme poslušne kráčať v živej viere, aby mohla byť „ukázaná“ a „dokonaná“ zo skutkov, ktoré z nej pramenia – takto rastieme na deň, kedy bude každý jeden skutočný kresťan verejne odkrytý a obhájený Bohom pred celým svetom. Nič menej sa nemôže pokladať za biblické učenie o spasení. Ak začneme ignorovať nejakú z týchto dvoch stránok, dochádza k odklonu od biblického učenia.

V priestore, ktorý ešte zostáva, si prejdeme niektoré míľniky života Abraháma. Abram (Abrahám) vyšiel najprv z Chaldejského Úru (Genezis 11:31) a potom z Cháranu (Genezis 12:4) – vtedy mal 75 rokov. Abramov život viery začal už vtedy, keď vyšiel z Úra Chaldejov, kedy sa mu ukázal Boh slávy a dal mu sľuby (Skutky 7:2). Ďalší míľnik v Abrahámovom živote je zmluva v Genezis 15 a započítanie spravodlivosti skrze vieru. Potom vidíme, ako Abrahám chce svojou iniciatívou pomôcť Božím sľubom, výsledkom čoho je narodenie Izmaela, ktorý však nie je naplnením zaslúbenia (Genezis 16). Izák, syn za-

sľúbenia, sa narodí, keď má Abrahám sto rokov (Genezis 21:5). Potom vidíme udalosti okolo obetovania Izáka (Genezis 22). Na Abrahámovom živote vidíme mnoho rokov života viery, počas ktorých putoval, niekedy sa pošmykol a zhrešil, ale znova sa postavil, znova išiel vo viere za Bohom podľa Božích sľubov, až nakoniec zomiera ako 175-ročný (Genezis 25:7). U Abraháma nachádzame viac ako sto rokov života viery. A o tomto Abrahámovom živote Jakub povie: „*Či nebol Abrahám, náš otec, ospravedlnený zo skutkov donesúc obetou svojho syna Izáka na oltár?*“ (2:21). Zopakujme ešte raz kľúčové tvrdenie – Jakub poukazuje na to, že Abraháмова viera bola živá, že Abrahám sa dokázal a svojimi skutkami bol preukázaný ako spravodlivý. Abrahám Boha prakticky poslúchal a konal, čo mu Boh prikazoval. Takto bola jeho viera potvrdená, ukázaná a dokonaná jeho skutkami, a to aj v tom, ako bol poslušný s obetovaním Izáka. Viera viedla Abraháma k poslušnosti, lebo inak to ani u živej viery nejde.

Tam, kde je ospravedlnenie, tam je aj posvätenie. Nie je možné byť ospravedlnený a nebyť posvätený, nebyť poslušný. „*Lebo ako je telo bez ducha mŕtve, rovnako aj viera bez skutkov je mŕtva*“ (Jakub 2:26). Mŕtva viera, nepotvrdená ovocím, nemôže spasit' (Jakub 2:14). V Jakubovom liste síce nemáme celistvé a dokonca ani hlavné podanie učenia o spasení a ospravedlnení. I napriek tomu však Jakubove rózne výroky predstavujú dôležitý diel, ktorý zapadá do Božieho veľkého plánu spasenia. Dobré urobíme, ak sa nimi budeme riadiť.

Ján Šichula

Pred súdnou stolicou Kristovou

Lebo my všetci sa musíme ukázať pred súdnou stolicou Kristovou...

2. Korintským 5:10

Boh je plný milosti a bohatý v milosrdenstve. Písmo však zjavuje, že Bohu patrí aj úrad Sudcu (pozri napríklad Jeremiáš 9:24). Boh Otec súdi spravodlivo (1. Petrov 1:17). Otec sa však rozhodol, že všetok súd odovzdá Synovi: „*Lebo Otec nesúdi nikoho, ale všetok súd oddal Synovi... A dal mu právo a moc konať i súd, pretože je Synom človeka*“ (Ján 5:22 a 27).

V súvislosti s témou čísla „Ospravedlnený v Kristovi“ je prirodzene na mieste otázka: „Prídu ospravedlnení v Kristovi na Boží súd? Budú tí, ktorí sú už ospravedlnení, ešte súdení?“ V priereze ľudských dejín Písmo zjavuje viaceré Božie súdy. Teraz si však všimneme len súd, ktorý sa týka tých, ktorí sú „ospravedlnení v Kristovi“.

Ako už bolo uvedené v predchádzajúcich článkoch, Písmo jasne hovorí, že ospravedlnenie pred Bohom je na základe našej viery v Krista a to bez ohľadu na naše dobré skutky: „*A tak usudzujeme, že sa človek ospravedľňuje vierou bez skutkov zákona.*“ (Rímskym 3:28) a tiež: „*Lebo ste milosťou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží, nie zo skutkov, aby sa niekto nechválil.*“ (Efezským 2:8-9).

Byť ospravedlnený znamená byť bez viny pred Bohom. Predsa však Písmo uvádza, že „... *my všetci sa musíme ukázať pred súdnou stolicou Kristovou, aby si jeden každý odniesol to, čo načo vykonal skrze telo, už či bolo dobré či zlé*“ (2. Korintským 5:10). Rovnako aj: „...*Lebo sa všetci postavíme pred súdnou stolicou Kristovou*“ (Rímskym 14:10). Kontext textov, ako aj texty samotné, ukazujú, že sa v nich hovorí o ospravedlnených (spasených) ľuďoch. Nie sme ospravedlnení (spasení) na základe dobrých skutkov, lebo od budúceho

hnevu sme zachránení len a len vierou v Krista. A predsa sa všetci ospravedlnení postaví pred súdnu stolicu Kristovu.

Aký bude charakter súdu, ktorý bude takto Kristus nad svojimi ospravedlnenými vykonávať?

Musíme hneď na začiatku uviesť a zdôrazniť, že tento „súd ospravedlnených“, ktorý vykonáva Kristus na svojej súdnej stolicí, nebude súdom odsúdenia. Ospravedlnení budú stáť pred súdom, ale nebudú odsúdení. Nebude sa tam rozhodovať o udelení alebo neudelení večného života; o ich zavrnutí alebo nezavrnutí. Je nesmierne dôležité si uvedomiť, že veriaci v Krista, ospravedlnení v Kristovi, už bol zbavený všetkej viny a hrozby odsúdenia do zatratenia. To je uvedené na rôznych miesta v Písme, napríklad:

„*Kto verí v neho, nebude odsúdený, ale ten, kto neverí, už je odsúdený, lebo neuveril v meno jednorodného Syna Božieho*“ (Ján 3:18). Tu je zreteľne urobená hranica medzi veriacimi v Krista a neveriacimi. Skutočný veriaci v Krista (ospravedlnený) už nebude odsúdený, ale neveriaci je už odsúdený na základe svojej nevery („neverectva“). V Jánovom evanjeliu sám Pán Ježiš Kristus uisťuje: „*Amen, amen vám hovorím, že ten, kto čuje moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život*

a nepríde na súd (iné preklady: „nepríde na odsúdenie“), ale prešiel zo smrti do života“ (Ján 5:24). Tu Pán veriacemu v neho dáva uistenie, že „už má večný život, už prešiel z duchovnej smrti do života a už nikdy nebude odsúdený“. Rovnako píše aj apoštol Pavol a uisťuje o slobode od odsúdenia slovami: „*A tak teraz už nielo nijakého odsúdenia tým, ktorí sú v Kristu Ježišovi, ktorí nechodia podľa tela, ale podľa Ducha*“ (Rímskym 8:1). Podľa Ducha chodia tí, ktorí uverením v evanjelium dostali Svätého Ducha (Galatským 3:2 a 5) a ktorí vo svojom každodennom živote Duchom umŕtvujú skutky tela (Rímskym 8:9 a 13).

Tieto miesta Písma zhodne a jasne ukazujú, že veriaci v Krista, ospravedlnení, nikdy nebudú musieť stáť pred súdom, výsledkom ktorého by bolo konečné odsúdenie a večné zatratenie (zavrhnutie). Opravdoví veriaci v Ježiša Krista nikdy nebude musieť byť súdený za hriechy, ktoré vykonal. Jeho hriechy boli odsúdené a potrestané na Ježišovi Kristovi na Golgotskom kríži.

Ak pre ospravedlneného už nie je možnosť konečného odsúdenia do zatratenia, z akého dôvodu sa teda ešte postaví pred súdnu stolicu? Aký je účel súdu pred súdnou stolicou Kristovou?

Pred súdnou stolicou Kristovou sa bude rozhodovať o veciach, ktoré jeden každý z nás vykonal skrze telo. To sú skutky a správanie sa veriaceho počas jeho pozemského života po ospravedlnení.

Text druhého listu Korintským 2:10 ďalej poukazuje na to, že každý čin (skutok), ktorý ospravedlnený tu na zemi

vykonal, patrí do jednej z dvoch skupín: je buď „dobrý“ alebo „zlý“. Každý jeho čin má jednu z týchto dvoch hodnôt. Iná možnosť neexistuje. Skutky, ktoré nie sú vykonané podľa Božej vôle a vo viere a poslušnosti, sú Bohu neprijateľné, sú „mŕtve“. Všetko, čo robíme, máme robiť ako pre Pána (Kolosenským 3:23).

Ospravedlnený tu bude súdený vzhľadom na svoje skutky, vzhľadom na službu vykonanú Kristovi. Účelom súdu bude stanoviť odmenu, ktorá každému spasenému, ospravedlnenému, patrí. Tento súd nebude súdom duše, ale súdom jeho diela:

„Podľa milosti Božej, ktorá mi je daná, ako múdry staviteľ položil som základ, a iný stavia naň. Ale každý nech hľadá, ako naň stavia. Lebo iný základ nemôže nikto položiť mimo toho, ktorý je položený, ktorým je Ježiš Kristus. A ak niekto stavia na ten základ zlato, striebro, drahé kamene, drevo, seno, slamu – jedného každého dielo vyjde najavo, pretože to ten deň ukáže, lebo sa zjaví v ohni. A jedného každého dielo, aké ktoré je, sám ten oheň skúsi. Ak ostane niečie dielo, ktoré postavil na základ, dostane mzdu; ak zhorí niečie dielo, bude mať škodu, a on sám bude zachránený, ale tak ako skrze oheň.“ (1. Korintským 3:10-15).

Dnes je ešte deň milosti a čas naplňania Božej vôle. Múdrostou týchto dní je poznávanie a milovanie Ježiša Krista, a to toho ukrižovaného, a služba Jemu, ako vyznáva aj apoštol Pavol, ktorého Kristus poslal kázat evanjelium (1. Korintským 1:17): „*Lebo som nebol usúdil vedieť nič iné medzi vami okrem Ježiša Krista, a to toho ukrižovaného*“ (1. Korintským 2:2).

A všetko, čokoľvek činíte, robte z duše ako Pánovi a nie ľuďom vediac, že od Pána vezmete odplatu dedičstva, lebo Pánu Kristovi slúžite.

Kolosenským 3:23-24

Drahoslav Vajda

Zachránil si ma, Pane!

Plač, duša moja, nad sebou,
úsilie zrádza ťa.
Bremeno hriechu so sebou
do pekla vlečie ťa.
Odmieťaš dať sa Kristu viesť
vo svojej svojvôli,
strach, srdca bôle nevieš niesť
konať Mu po vôli.

Pod Tvoj kríž kladiem, Pane môj,
život môj zbabraný,
tam dal si za mňa život svoj,
trpel si nevinný.
Dnes nechcem žiť už bez Teba
v radosti, starosti,
spoliehať chcem sa na Teba
v živote, pri smrti.

Anna Lazoňová

Neodsúdená cudzoložnica

(Ako Pán Ježiš neodsúdil ženu, ktorá scudzoložila)

A Ježiš odišiel na Olivový vrch. Ale na úsvite zase prišiel do chrámu, a všetok ľud prichádzal k nemu; a sadol si a učil ich. A zákonníci a farizeovia dovedli k nemu ženu, pristihnutú v cudzoložstve, a postaviac ju do prostriedku povedali mu: Učiteľu, táto žena bola pristihnutá pri skutku, keď cudzoložila. A v zákone nám prikázal Mojžiš kameňovať také ženy, nuž čo ty hovoríš?

Ale to povedali pokúšajúc ho, aby ho mohli obžalovať. A Ježiš sa zohol dolu a písal prstom na zem. A keď sa ho len neprestávali opytovať, pozdvihol sa a povedal im: Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí na ňu kameň. A opäť sa zohol dolu a písal na zem. Ale oni počujúc to a súc obviňovaní od svojho svedomia vychádzali jeden po druhom, počnúc od starších až po posledných, a zanechaný bol Ježiš sám, i žena, stojaca v prostriedku.

A keď sa zase pozdvihol Ježiš a nevidel nikoho okrem ženy, povedal jej: Žena, kde sú tamtí tvoji žalobníci? Či ťa niktory neodsúdil? A ona riekla: Niktory, Pane. A Ježiš jej povedal: Ani ja ťa neodsudzujem; id' a nehreš viacej.

Ján 8:1-11

Predchádzajúca, siedma kapitola Evanjelia podľa Jána zaznamenáva rozhovor Pána Ježiša Krista s farizejmi v meste Jeruzalem. Časovo sa nachádzame v etape zhruba pol roka pred jeho ukrižovaním. Ako však postúpila služba Pána Ježiša, jeruzalemskí farizeji sú voči Kristovi čoraz viac zatvrdení. Odmietajú ho ako Spasiteľa a záchrancu. Svoj odmietavý postoj zdôvodňujú umelo vyfabrikovanými zámienkami a dôvodmi. Kapitola 7 končí zmienkou o tom, že po týchto rozhovoroch v chráme sa farizeji rozchádzajú – každý odchádza do svojho domu (verš 53). Pán Ježiš odchádza na Olivový vrch, ktorý je blízko Jeruzalema (Ján 8:1). Na úsvite druhého dňa sa vracia späť do chrámu a učí ľud, ktorý prichádzal k nemu. Do tejto situácie vstupujú farizeji a zákonníci, ktorí

dovedli k nemu ženu pristihnutú pri cudzoložstve (Ján 8:3).

Ôsma kapitola Evanjelia podľa Jána opisuje udalosti, ktoré sa odohrali na nádvorí chrámu, kde Ježiš učil. Farizeji a zákonníci postavili ženu pristihnutú pri cudzoložstve do prostriedku a povedali mu: „Učiteľu, táto žena bola pristihnutá pri skutku, keď cudzoložila“. Podľa Mojžišovho zákona mal byť tento skutok cudzoložstva potrestaný – táto žena mala byť ukameňovaná. Skúsme si teraz objasniť podstatu tohto hriechu a jeho vážnosť.

Písmo od začiatku druhej kapitoly knihy Genezis uvádza pre muža a ženu jednoznačný vzor, ktorý sa potom tiahne celým Písmom. Týmto vzorom je Boží plán, podľa ktorého sú ľudia stvorení v dvoch pohlaviach ako muž a žena.

Spolu žiť má len jeden muž a jedna žena, a to počas celého svojho pozemského života. V živote muža a ženy má nastať moment, kedy sa zosobášia, kedy uzavrujú manželskú zmluvu. V nej majú zotrvať vo vernosti jeden druhému. Dar sexuality budú používať len v rámci tejto manželskej zmluvy. Len takto sa ľudia majú množiť a zaplniť zem. Dar sexuality je zároveň dar, ktorý im patrí do ich intímnej blízkosti na zvláštne potešenie tak, ako to Pán Boh utvoril a ustanovil.

Všetko, čo je odchýlkou od tohto vzoru, je podľa Písma smilstvo alebo sexuálna nečistota. Smilstvom je teda napríklad sexuálny život pred vstupom do manželstva, sexuálny kontakt mimo manželstva, alebo samoukájanie – jednoducho akékoľvek sexuálne vzrušenie a uspokojenie zažitie inak ako s manželským partnerom. Ďalej písmo v spojitosti so sexuálnymi hriechmi hovorí ešte napr. o nečistote (1. Tes 4:7), ktorá významom voľne zodpovedá smilstvu a tiež tomu, čo moderne nazývame homosexualita, teda sexuálny styk medzi osobami rovnakého pohlavia (Rim 1:26-27; 1. Kor 6:9; 1. Tim 1:10).

Popri slove *smilstvo* Písmo hovorí aj o *cudzoložstve*. Dá sa povedať, že slovo *cudzoložstvo* vymedzuje konkrétny druh *smilstva*. V jazyku Biblie v zásade platí, že cudzoložstvom sa označuje akt, kedy je jeden z manželov druhému sexuálne neverný, čím poruší manželskú zmluvu, v ktorej sa manželia navzájom zaviazali a sľúbili si, že patria jeden druhému už aj svojím telom.

V texte Ján 8:1-11 sa slovo cudzoložstvo vyskytuje dvakrát. Nachádza sa vo verši 3 (pristihnutú pri *cudzo-*

ložstve) a vo verši 4 (pri skutku, keď *scudzoložila*). To vedie k záveru, že podľa všetkého sa jedná o ženu, ktorá bola vydatá alebo aspoň zasnúbená. Je to žena, ktorá je už zviazaná jednému konkrétnemu mužovi, a ako žena pod záväzkom (pod sľubom) spáchala tento konkrétny hriech sexuálnej nevernosti. Dôležité je, aby sme si uvedomili, že cudzoložstvo, ktoré patrí do širokej kategórie hriechov označených slovom smilstvo, je Božím slovom považované za zvlášť vážny hriech (1. Korinským 6:15-16). V Mojžišovom zákone, ktorý pre Židov a prozelytov bol záväzný, bolo ustanovené, čo sa v prípade hriechu cudzoložstva má s cudzoložníkmi udiť. Farizeji a zákonníci sa práve na toto odvolávajú: „*A v zákone nám prikázal Mojžiš kameňovať také ženy*“ (verš 5).

V Mojžišovom zákone je ustanovené, že za niektoré sexuálne previnenia je trest smrti. Tieto ustanovenia sú uvedené v dvoch statiach, a to: „*Keby bol niekto nájdený, že leží so ženou, vydatou za muža, vtedy zomrú obidvaja, i muž, ktorý ležal so ženou, i žena, a odpraceš také zlo z Izraela. Keby sa stalo, že by dievka, pan-na, bola zasnúbená mužovi, a našiel by ju nejaký muž v meste a ležal by s ňou, vtedy vyvediete obidvoch ku bráne toho mesta a uhádzete ich kamením a zomrú, dievku preto, že nekrícala súc v meste, a muža preto, že ponížil ženu svojho blížneho, a teda odpraceš také zlo zo svojho stredú*“ (Deuteronomium 22:22-24). Na tento text sa farizeji a zákonníci odvolávajú. V tomto texte ide jednak o vydatú ženu, alebo aj o ženu, ktorá už bola zasnúbená, teda už tu bol sľub vstúpiť s jedným konkrétnym mužom do manželstva.

Keby sa vydatá alebo zasnúbená žena, a nejaký muž s ňou, dopustili takéhoto hriechu, tak v texte je priamo uvedené, že obaja majú byť ukameňovaní. Ešte v inom texte je všeobecné ustanovenie o cudzoložstve: „*A človek, ktorý by sa dopustil cudzoložstva s niečiou ženou, ktorý by scudzoložil so ženou svojho blížneho, istotne zomrie i cudzoložník i cudzoložnica*“ (Leviticus 20:10).

Ak sa ustanovenia Mojžišovho zákona majú uplatniť, musí existovať dôkaz o tom, že niekto takýto skutok spáchal. Príslušný text hovorí: *keby bol niekto nájdený*. Mojžišov zákon mal v sebe zabudované to, že musí byť nezvratný dôkaz, podľa ktorého je človek usvedčený. Takto bolo zabránené prípadom, že niekto na niekoho mal zlobu v srdci, a tak jednoducho prišiel a povedal, že tento a tento spáchal takýto a takýto hriech, a takto by sa na ňom vyvršil. A tak je tomu aj v Jánovi 8. Oni tú ženu priviedli dokonca aj fyzicky do kruhu ľudí, ktorým je Pán Ježiš obklopený, a hovoria, že *bola pristihnutá* pri cudzoložstve. Podľa všetkého majú v ruke dôkazy, a existujú aj svedkovia tohto činu. Pán Ježiš v rozhovore s nimi nespochybní, že sa to stalo. Dôležité ale je, a nech nám to neujde, že môžeme položiť otázku: *Naozaj týmto zákonníkom a farizejom išlo o to, aby bol naplnený Mojžišov zákon a Boží ustanovený poriadok v Izraelovi? Či naozaj v ich srdci bolo: Naplňme spravodlivosť a popri tom sa Krista opýtame, ako túto situáciu vyriešiť a čo teraz vykonať?* Sú dva veľké dôvody, kvôli ktorým o tom môžeme pochybovať.

Ten prvý dôvod je, že na cudzoložstvo treba vždy dvoch. Priviedli však len

ženu. Kde nechali muža? K cudzoložstvu predsa treba dvoch. Mojžišov zákon ustanovuje ukameňovať oboch! V tejto zaznamenanej udalosti je len jeden účastník cudzoložstva – žena – a to je podozrivé od samého začiatku. O druhom účastníkovi farizeji a zákonníci nehovoria nič. Čo ten muž? On možno stihol utiecť a oni ho nechali len tak? Keď ide o spravodlivosť, tak potom spravodlivosť na 100 %!

Druhý dôvod je: Text priamo hovorí, že v ich srdci nie je túžba po samotnej spravodlivosti: „*ale to povedali pokúšajúc ho, aby ho mohli obžalovať*“ (verš 6). A to bola opakovaná stratégia zákonníkov a farizejov: priviesť Pána Ježiša do dilemy. Nachytajme ho na dileme, ktorú nebude môcť vyriešiť. Dajme mu taký typ otázok a nejakých provokácií, pri ktorých nech povie jedno alebo druhé, stále na seba privedie zlé, dostane sa do nemilosti a dostaneme ho tam, kde ho chceme mať.

Možno si spomeniete, že v inom evanjeliu je iný prípad s touto istou stratégiou. Tam prišli s otázkou: Máme platiť cisárovi daň alebo nie? Áno, alebo nie? Na obe odpovede boli pripravení obžalovať ho. Pán Ježiš sa však ich úkladom vyhol a svojou múdrou a mocnou odpoveďou ich doslova odzbrojil (pozri Mat 22:16-22).

Vráťme sa teraz k našej situácii v Jánovi 8. Ak by Pán o cudzoložnici povedal: „Nechajte ju tak, nech si ide“, tak by vznikla obrovská pochybnosť o tom, či berie vážne Boží zákon a dôkazy o tom, že táto žena bola pristihnutá pri čine cudzoložstva. Z Písma vieme, že Pán Ježiš ani raz nespochybnil Boží

zákon, a vôbec ani Božie slovo v celej jeho pravdivosti a autorite. A ani teraz situáciu nerieši spôsobom: Obídeme Boží zákon a všetko necháme len tak bez povšimnutia.

Na druhej strane, množstvo ľudí ho už pozná ako muža milosrdenstva, ako toho, kto nedolomí nalomenú trstinu. Poznajú ho ako toho, kto pristupuje k ľuďom s veľkým súcitom a s veľkou láskou. Ak Pán Ježiš povie kameňovať, a to je druhá stránka dilemy, do ktorej ho chcú dostať, tak celému zástupu sa v tej chvíli rozpadne obraz, ktorý o ňom mali. Ak povie kameňovať, tak bude On i naďalej vyplnením proroctva o tom pokornom služobníkovi z Izaiáša, ktorý prišiel dať svoj život a ten, ktorý prišiel slúžiť? Vidíme, že to je skutočná dilema, v ktorej sa Pán Ježiš nachádza.

A navyše, ak by povedal, že kameňovať, tak vzniká otázka, ako to technicky uskutočniť. Ak tak, že priam hneď teraz treba zdvihnúť kamene a ženu ukameňovať, tak hrozí, že prídu Rimania a všetkých ich obvinia zo vzbury, lebo v tom čase je ustanovený taký poriadok, že židovská veľrada môže síce vyniesť rozsudok smrti, ale pred uskutočnením rozsudku musia ísť najprv za Pilátom (rímskym miestodržiteľom), ktorý rozsudok musí schváliť. Preto ani Ježiša nemohli odsúdiť a rovno popraviť veľkňazi, ale museli sa s Ježišom dostaviť k Pilátovi na potvrdenie ich rozsudku. Vnímame, že je tu dilema. Potom sa však udeje niečo zvláštne.

Tá zvláštna vec je v tom (verš 6), že Ježiš im neodpovedal, ale sa zohol a písal prstom na zem. Za stovky rokov kresťanskej histórie nie je vo výkladoch tejto pasáže konca-kraja zvedavosti, čo

Pán Ježiš vtedy na zem písal. Fantázia a nápady idú do nekonečna. Jeden z výkladov uvádza, že si písal z Deuteronomia 17 a to verš: „*Ruka svedkov bude prvá na ňom zabiť ho a ruka všetkého ľudu potom, a odpraceš také zlo zo svojho stredú*“ (Deuteronomium 17:7), lebo potom sa naň v takej zvláštnej paralele odvoláva v Jánovi 8:7. Ďalší pokus o výklad spočíva v tom, že v tom čase mali sudcovia zvyk, že ešte pred vyrieknutím rozsudku tento najprv napísali a až potom prečítali. Už z tohto môžeme vidieť, že naozaj fantázii niet hraníc a že skutočne nevieme povedať, čo Pán Ježiš v tej chvíli na zem písal. Božie slovo nám viac ako to, že píše prstom na zem, neuvádza.

Zdá sa ale, že Pán Ježiš tým písaním na zem akoby natáhoval čas. Keď sa ho ale neprestávali vypytovať, pozdvihol sa a povedal im: „*Kto z vás je bez hriechu nech prvý hodí na ňu kameň*“ *A opäť sa zohol dolu a písal na zem*“ (verše 7 a 8). Z tejto state a udalosti je asi najznámejší verš 7: „*Kto z Vás je bez hriechu, nech prvý hodí na ňu kameň*“. Pán Ježiš teda zakončil toto stretnutie s farizejmi a zákonníkmi tým, že si zobral myšlienku z Deuteronomia 17:7, aby ňou ale poukázal na niečo hlbšie. Keď to parafrázujeme, tak ako keby im odpovedal toto: „Dobre teda, priviedli ste ženu, máte dôkazy a chcete odo mňa odpoveď. Mojžiš naozaj píše, že ju treba ukameňovať, lebo bola pristihnutá pri cudzoložstve. Tak, keď už tak veľmi chcete počuť moju odpoveď, tak vám odpoveď dám; moja odpoveď znie: *Kto z Vás je bez hriechu, kto z Vás je takto kvalifikovaný do nej hodiť a takto ju odsúdiť, ten nech začne prvý.*“ Verím, že jeho odpoveď je vybudovaná na tom,

že spojil a zhrnul to, k čomu Mojžišov zákon smeruje. Jeden z veľkých cieľov Božieho zákona je ten, že má každého jedného človeka usvedčiť z hriechu. Túto pravdu Písmo prízvukuje znova a znova. Na tejto skutočnosti je vybudovaná aj odpoveď Pána Ježiša Krista.

Ale v čom je pointa a čo je potom podstata tejto situácie? Podstata je v tom, že všetky hriechy prídu nakoniec na Boží súd a všetci ľudia sa budú raz zodpovedať pred Bohom. Budú to i títo farizeji a zákonníci, ktorí prišli k Ježišovi s touto ženou. Pán Ježiš im vlastne hovorí: „Vy si myslíte, že vy utečiete? Vy si myslíte, že tým, že teraz popravíte túto ženu, sa vy nikdy nestretnete s Bohom, s jeho svätosťou, s jeho majestátom a s jeho spravodlivosťou? Vy si myslíte, že vy ste na tom dobre? Kto si to myslí, tak ten nech hodí na ňu prvý.“

Čo sa po tejto odpovedi stalo, čítame v 9. verši: „*Ale oni počujúc to a súc obviňovaní od svojho svedomia vychádzali jeden po druhom, počnúc od starších až po posledných, a zanechaný bol Ježiš sám, i žena, stojaca v prostriedku*“. V tomto verši je zaujímavý detail: *Vychádzali jeden po druhom počnúc od starších*. Zdá sa, že starší si ako prví uvedomili, že majú toho veľa na svojom účte, že majú veľký dlh. Postupne odišli všetci, až nakoniec ostal Ježiš sám i žena stojaca v prostriedku. Celá táto situácia, epizóda, ktorá sa udiala toho dňa v chráme, je ukončená dvoma veršami: „*A keď sa zase pozdvihol Ježiš a nevidel nikoho okrem ženy, povedal jej: Ženo, kde sú tamtí tvoji žalobníci? Či tá niktorý neodsúdil? A ona riekla: Niktorý, Pane. A Ježiš jej povedal: Ani ja ťa neodsudzujem; id' a nehreš viacej*“ (verš 10 a 11).

Ďalšie, čo je v tejto situácii a v pasáži dôležité, je to, že text Písma vôbec nenechal veci tak, že by hriech prestal byť hriechom. To sa tam nepovedalo. Pán Ježiš nijako nespochybnil Mojžišov zákon tým, čo povedal. Všetko končí úplne inak, než ako by sme od začiatku očakávali. Žene hovorí: *Ja ťa neodsudzujem, chod' a nehreš viacej*.

Ostáva jedna veľká otázka a tá znie: Ako je možné, že Boží Syn neodsúdil túto ženu, keď odplata za hriech je smrť? Odpovedá na ňu Evanjelium podľa Jána ako celok. Tam je uvedené: „*Ale toto je napísané nato, aby ste verili, že Ježiš je Kristus, Syn Boží, a aby ste veriac mali život v jeho mene*“ (Ján 20:31). To je to, kam nakoniec smeruje aj celý tento záznam o neodsúdenej cudzoložnici z pasáže ôsmej kapitoly. Neodsúdil, lebo zvesť Božieho slova a Jeho práca, ktorú prišiel vykonať je: Zobrať odsúdenie na seba. Táto pasáž je s otvoreným koncom a vedie k tomu, aby sme sa pýtali: Ako to, že spravodlivý Boží Syn neodsudzuje túto cudzoložnicu? Biblická odpoveď je: Lebo on sa postaví namiesto hriešnikov a on bude za nich platiť.

Analogicky k tejto pasáži môžeme vziať text o podobenstve dvoch synov z Evanjelia podľa Matúša (pozri Matúš 21:28–32). Otec, majiteľ vinice, mal dvoch synov. Prvému povedal: *Dieťa, chod' a pracuj dnes v mojej vinici*. Tento syn mu odpovedal: *Nejdem, ale neskôr si to rozmyslel, oľutoval a šiel*. To isté povie aj druhému synovi. Ten mu odpovie: *Idem, otče, ale nakoniec nešiel*. Pán Ježiš toto podobenstvo vzťahuje na farizejov a zákonníkov a hovorí im: *Vy, farizeji a zákonníci, ste ako ten druhý syn*. Nasľubovali ste, čo všetko urobíte, ale ste

nevykonali. Ale publikáni a smilnice sú ako prvý syn. Hoci sa veľmi previnili, nakoniec oľutovali a prišiel pre nich čas obratu a nápravy. Hovorí im: „*Ktorýže z tých dvoch učinil vôľu otcovu? Povedali mu: Ten prvý. A Ježiš im povedal: Amen vám hovorím, že publikáni a smilnice vás predchádzajú do kráľovstva Božieho*“ (Matúš 21:31).

Myslím, že aj udalosť z Jána 8:1-11 môžeme vidieť ako jeden evanjeliový príklad toho, ako publikáni a smilnice, ľudia so sexuálne hriešnym životom, predišli do Božieho kráľovstva farizejov a zákonníkov, ktorí navonok boli pobožní či nábožensky založení. Z toho, ako sa odohrala udalosť s touto ženou, som presvedčený, že ona, a nie jej žalobcovia, po tom všetkom odišla domov ako obrátená. Odišla ako veriaca so slovom Pána Ježiša, ktorý jej nakoniec povedal: *Neodsudzujem ťa; choď a nehréš viacej*. Ako keby tej žene cudzoložnici týmto povedal tiež: „Ked' už v tvojom živote

nastala tá veľká vec, že už nie si viac pod Božím súdom, ale si zachránená a si pod Božou milosťou, tak ťi nový život a už viacej nehréš.

Aj ty, milý čitateľ, keď si prijal odpustenie, keď si dostal Božiu milosť, keď si ospravedlnený a nie si už viac pod Božím súdom (odsúdením), keď si porozumel, čo je hriech a uvidel si, čo Boh musel vykonať, aby ťa z hriechu zachránil, tak aj tebe hovorí tak, ako tej neodsúdenej cudzoložnici: „Teraz ťi nový život a už viacej nehréš“.

Preto nemáme problém povedať: Tam, kde prišla skutočne záchrana, spasenie, odpustenie, ospravedlnenie, tam príde aj nový život, posvätenie a ich ovocie. Zároveň platí, že nový život môže prísť len tam, kde najprv prichádza nové postavenie – z pozície odsúdenca musíme byť vierou v Krista prenesení do pozície ospravedlneného. Takto Pánovi Ježišovi Kristovi patrí sláva za veľké spasenie.

Ján Šichula

Ale keby ste aj trpeli pre spravodlivosť, blahoslavení ste. Lebo je lepšie, aby ste dobre činiac, ak by tak chcela vôľa Božia, trpeli, ako zle robiac. Lebo aj Kristus raz trpel a zomrel za hriechy, spravodlivý za nespravodlivých, aby nás priviedol k Bohu, usmrtený telom, ale oživený Duchom.

1. Petrov 3:14+17-18

Náš Otče

Zápas o skúsenosť Božieho Otcovstva

Vy sa teda modlite takto: Náš Otče, ktorý si v nebesiach, nech sa posväťí tvoje meno! Nech príde tvoje kráľovstvo! Nech sa stane tvoja vôľa ako v nebi, tak aj na zemi! Daj nám dnes náš každodenný chlieb a odpusť nám naše viny, ako aj my odpúšťame svojim vinníkom, a neuvod' nás v pokušenie, ale nás zbav zlého, lebo tvoje je kráľovstvo i moc i sláva na veky. Amen.

Matúš 6:9-13

Už piaty krát sa venujeme textu veršov 9 až 13 zo 6. kapitoly Evanjelia podľa Matúša a aj v tomto článku sa opäť chceme pozrieť na oslovenie: „*Náš Otče*“. Prečo tomuto osloveniu, týmto dvom slovám, venujeme takú veľkú pozornosť? Je to preto, lebo sú to veľmi dôležité slová. Je to preto, lebo oni sú kľúčom k Božiemu srdcu. Človek, ktorý nevie povedať *náš Otče* z celého srdca, má problém modliť sa. Potrebujeme veľmi dobre rozumieť, čo pre nás znamená vzťah s Otcom. Preto táto téma: „*Náš Otče*“.

Keď sa ideme modliť, žiadna modlitba nebude modlitbou ako má byť, pokiaľ nezačneme slovami: „*Náš Otče*“. Nemyslíme tým, že vždy musíme vysloviť slová *náš Otče*. Myslíme tým to, že keď začneme svoju modlitbu akýmkoľvek biblickým oslovením Boha, napríklad: *Hospodine, môj Pane, Samovládca*, a pod., tak v mojom srdci musí byť hlboké vedomie toho, že ten, koho oslovujem, je *môj Otec*. Takže neučíme a netvrdíme, že vždy musíme začať modlitbu slovami *môj Otče*, alebo *náš Otče*, ale učíme postoj srdca, ktorý v každej modlitbe má byť.

V predchádzajúcich článkoch (*Solas* číslo 6 až číslo 9, poznámka redakcie) sme ukázali na viacero stránok Božieho Otcovstva a na jeho charakter. Predstavili sme *Sedem stránok Božieho Otcovstva* (číslo 6). Opísali sme *Výsady Božieho Otcovstva* (číslo 7), *Vznešenosť Božieho Otcovstva* (číslo 8) a *Povinnosti plynúce z Božieho Otcovstva* (číslo 9). Písali sme o tom, čo Biblia učí o Božom Otcovstve, čo učí o vznešenosti, o výsadách, o privilégii, o charaktere Božieho Otcovstva a písali sme aj o ich aplikovaní do života veriaceho.

V tomto článku sa budeme venovať poslednej časti tejto témy, ktorú považujeme za všetkých doterajších za najviac praktickú. Nazvali sme ju: *Zápas o skúsenosť Božieho Otcovstva*. Teraz sa chceme venovať zápasu o to, aby sme vo svojom živote mali skúsenosť a skúsenosti Božieho Otcovstva. A všetko to chceme ukázať z Písma.

Prečo zápas o skúsenosť Božieho Otcovstva?

Pretože táto skúsenosť je pre nás životne dôležitá. Pretože táto skúsenosť neprichádza automaticky, ale potrebujeme o ňu usilovať. Mať iba vedomosti

o Božom Otcovstve, poznať všetky pravdy o ňom, o ktorých sme doteraz písali, a pritom veľmi málo z nich zakúsiť, alebo nezakúsiť vôbec, by bolo málo čo prospešné či užitočné. Keď prichádzame k Bohu, potrebujeme aj zo svojej osobnej skúsenosti si byť istý, že Boh je mojím Otcom. Prečo túto dôležitú a potrebnú skúsenosť niektorí veriaci nemajú?

Otázka skúsenosti toho, že Boh je mojím Otcom, je dôležitá, praktická a pre niektorých, alebo mnohých, predmetom pastorácie. V tomto článku chceme hovoriť k tým, ktorí nechcú žiť iba v nejakom povrchnom vedomí Božieho Otcovstva. K tým, ktorí sa pýtajú, či Božie Otcovstvo pre nich je skutočne duchovné a neznamená len nejaké povrchné a plytké slová. Chceme hovoriť k tým, ktorí nedokážu žiť s vedomím, že nepoznajú Božie Otcovstvo alebo nepoznajú ho tak, ako by chceli a mali. Píšeme toto preto, lebo nové stvorenie v Kristovi, človek s novou prirodzenosťou, potrebuje mať osobnú skúsenosť Božieho Otcovstva.

Tému *Zápas o skúsenosť Božieho Otcovstva*, rozdelíme do štyroch častí: I. *Oprávnenosť zápasu o skúsenosť Božieho Otcovstva*, II. *Dôvod zápasu o spoznanie a hlbšiu skúsenosť Otcovstva*, III. *Prekážky, ktoré v tomto zápase potrebujeme prekonať* a IV. *Praktické kroky, ktoré v tomto zápase potrebujeme urobiť*.

I. Oprávnenosť zápasu o skúsenosť Božieho Otcovstva si ukážeme z troch biblických textov:

1. V Evanjeliu podľa Jána v kapitolách 13 až 16 sú zachytené rozhovory medzi Pánom Ježišom a jeho učeníkmi. Učeníci boli presvedčení, že Pán Ježiš Kristus ich

miluje. On im však pripomína, že ich aj Otec miluje, keď im hovorí: „...*Otec vás má rád, pretože ste vy mňa mali radi a uverili ste, že som ja vyšiel od Boha*“ (Ján 16:27). Prečo im to hovorí? Pretože podľa textov týchto kapitol sa zdá, že učeníkom chýba vedomie a skúsenosť Božieho Otcovstva. Zdá sa, že učeníci mali predstavu, že Otec je mimo tohto všetkého diania, ktoré oni prežívali s Pánom Ježišom („...*povedal Filip: Pane, ukáž nám Otca, a bude nám dost*“ Ján 14:8). Preto im Pán Ježiš prízvukuje: *Otec vás má rád*. Nielen ja vás mám rád, o čom učeníci nepochybujú, ale aj Otec vás má rád. To, že ich Otec má rád, je založené na fakte, že uverili v Ježiša Krista, že si ho zamilovali. Vedie ich k vedomiu, že Otec ich má rád, aby sa modlili k Otcovi v jeho mene a ich modlitby budú vypočuté, lebo Otec ich miluje.

S mnohými veriacim je to tak, že vo svojom kresťanskom živote zápasia s vedomím, či ich Otec má rád. Zápasia s touto otázkou, lebo im chýba skúsenosť, či ich Otec má rád, chýba im skúsenosť Otcovstva. Pán Ježiš slová z Jána 16:27 adresuje nielen svojim učeníkom, ktorí boli fyzicky s ním, ale aj nám všetkým, ktorí sme v neho uverili.

2. Ďalšie miesto v tomto zápase je z listu Rímskym: „*Lebo ste nevzali ducha služby, aby ste sa zase báli, ale ste vzali ducha synovstva, v ktorom voláme: Abba, Otče!*“ (Rímskym 8:15). Apoštol Pavol na tomto mieste píše o možnosti opätovného strachu z toho, či ma Otec miluje. Tento text musíme čítať v kontexte celej ôsmej kapitoly, ktorá v druhej svojej časti hovorí o utrpení, ktoré na tomto svete podstupujeme. Keď prechádzame utrpením, máme tendenciu si myslieť, že

nás Otec nemá rád. Keď máme trápenie, keď sme v ťažkých okolnostiach, tak vzdycháme a často zabúdame, že Boh je naším Otcom a začíname sa báť. Pavol však pripomína, že sme nevzali ducha služby, aby sme sa báli, ale sme vzali ducha synovstva. Pavol povzbudzuje: vzali ste ducha synovstva, v ktorom voláme Otče! Nebojme sa preto, lebo sme synovia nebeského Otca!

3. Realitu zápasu o skúsenosť Božieho Otcovstva ďalej ukazuje text: „*Takže už nie si sluha, ale syn, a jestli syn, aj dedič Boží skrze Krista. Ale vtedy neznajúc Boha slúžili ste bohom, ktorí prírodou nie sú nimi.*“ (Galatským 4:7-8). Tieto slová sú adresované veriacim ľuďom. Prečo to musí byť pripomenuté ľuďom, ktorí majú Svätého Ducha, ktorý bol poslaný do ich srdc a v ktorom voláme: „*Abba, Otče*“? Preto, lebo začali mať mentalitu sluhov, ktorí majú strach a nie mentalitu synov, ktorí majú dôveru k Otcovi. V zboroch Galácie došlo k odklonu od evanjelia spasenia z milosti. A kedykoľvek dôjde k odklonu od evanjelia Ježiša Krista, evanjelia milosti, nastáva stav, keď sa veriaci začínajú správať ako sluhovia a nie ako synovia nebeského Otca. Títo veriaci mali skúsenosť Otcovstva, ale tým, že do svojho života prijali falošné princípy, skúsenosť zo vzťahu Otcovstva je u nich narušená.

Uvedené texty predpokladajú zápas o reálnu skúsenosť Božieho Otcovstva. Hovorí o reálnom vzťahu k Bohu ako k Otcovi.

II. Dôvod zápasu o spoznanie a hlbšiu skúsenosť Otcovstva

Uviedli sme tri príklady z Písma, v ktorých sa predpokladá zápas o skú-

senosť Otcovstva. V ďalšom sa pozrime na dôvody tohto zápasu.

1. Prvý dôvod, prečo musíme zápasit' o Otcovstvo, je ten, že stále ešte žijeme v nevykúpenom tele (Rim 8:23). Naše postavenie synov ešte nie je stopercentne zviditeľnené v našom každodennom živote. Naš každodenný život nezodpovedá postaveniu, ktoré máme pred Bohom ako jeho synovia. Inými slovami: Odkedy sme uverili, v plnej miere sme Jeho (Božími) synmi, a predsa náš každodenný život tomuto nezodpovedá. Nie sme už viac cudzoložnáta, ale sme Božie deti. Sme synovia, máme prvotinu Ducha a predsa ešte synovstvo očakávame – očakávame vykúpenie svojho tela. Písmo rozlišuje synovstvo, ktoré máme teraz skrze vieru v Ježiša Krista a synovstvo v budúcnosti. Skúsenosť synovstva je teraz rozdielna od skúsenosti synovstva v budúcnosti. V čom je rozdiel? To, čo zakúšame teraz, je nedokonalá skúsenosť. Je to skúsenosť zápasu, skúsenosť pochybností. Skúsenosť synovstva pri vykúpení tela bude skúsenosť bez pochybností, bez potreby zápasu o synovstvo. Je to rovnaké ako so skúsenosťou Otcovstva, lebo skúsenosť synovstva a otcovstva ide ruka v ruke, obe idú spolu.

2. Ďalší dôvod vysvetlíme analógiou. Písmo prehlasuje, že hoci o nás platí, že sme spasení, predsa nie vždy máme v tomto naozaj plnú istotu (napr. 1. Jan 5:13). Toto vedomie spaseného človeka niekedy v nás kolíše aj napriek tomu, že o nás celý čas platí, že sme spasení. Rovnako je to aj s Božím Otcovstvom. Boh je naším Otcom, to je naše postavenie, ale naša skúsenosť s Božím Otcov-

stvom a vedomie Otcovstva v nás niekedy kolíše.

III. Prekážky, ktoré v tomto zápase potrebujeme prekonať

1. „*Lebo chodíme vierou a nie videním*“ (2. Korinským 5:7). Naša skúsenosť s Otcovstvom je skrze vieru v Ježiša Krista. Ale aj o našej viere platí, že kolíše. Raz je väčšia, silnejšia, inokedy menšia. Preto keď kolíše naša viera, kolíše aj naše vnímanie Božieho Otcovstva.

2. Ďalší dôvod, prečo plne nezakúšame skúsenosť Božieho Otcovstva, je ten, že sme pod Božou výchovou (Žid 12:7-9). V rámci našej výchovy Otec urobí aj to, že na nejaký čas skryje pred nami svoju tvár a vo svojich životoch poznáme, aká je to prázdnota, keď Otca nemáme nablízku. Prečo to robí? Aby nás priviedol k pokániu a pritiahol k sebe. Aby sme si znova uvedomili, že potrebujeme Otca.

3. Často krát je v našom živote uhášaný Svätý Duch (1. Tes 5:19). Pamätajme, že skúsenosť Otcovstva je skrze vieru, ale Otcovstvo v našich životoch je sprítomňované jedine Svätým Duchom (Ján 14:23 a 1. Kor 3:16). Ak uhášame Svätého Ducha, aj skúsenosť Božieho Otcovstva bude v nás uhášaná.

4. Ďalším dôvodom je skutočnosť, že ešte nie sme dokonale obnovení v zmyšľaní, a preto nás apoštol Pavol vyzýva: „*Prosím vás teda, bratia, pre rôzne milosrdenstvo Božie, žeby ste ta dali svoje telá v živú obeť svätú a ľúbu Bohu, rozumnú to vašu svätoslužbu. A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale sa premeňte obnovením svojej mysli, aby ste skúšali, čo je vôľa Božia, to, čo je dobré, ľúbe a dokonalé!*“ (Rímskym

12:1-2). Zmena našich postojov, zmena myslenia, začala znovuzrozením a stále pokračuje procesom posvätenia. Naše zmyšľanie o Otcovi ešte nie je také, aké má byť, a preto aj naše poznanie Otcovstva ešte nie je dostatočné, lebo stále poznáme len z čiastky, dokonca aj Otcovstvo (1. Korinským 13:9).

IV. Praktické kroky, ktoré v tomto zápase potrebujeme urobiť

Môžeme si položiť otázku: „Čo mám urobiť vtedy, keď skúsenosť Božieho otcovstva v mojom živote chýba?“. Nuž, navrhujem preskúmať u seba nasledovné tri oblasti: Prvá súvisí so Synom, druhá s Otcom a tretia so Svätým Duchom. Pri skúmaní pôjdeme v poradi, ako sme ho teraz tu uviedli.

Prečo na tomto mieste začíname Pánom Ježišom Kristom, Synom a nie Otcom? Pretože k našej skúsenosti k Božiemu Otcovstvu prichádzame tak, že najprv prijmem Syna a tak prichádzame k Otcovi. Najprv teda ideme k Synovi, a tak poznáme Otcovstvo a potom poznáme život (zo) Svätého Ducha („*Milosť Pána Ježiša Krista a láska Božia a účasť Svätého Ducha nech je so všetkými vami!*“ 2. Korinským 13:13). Preto pôjdeme v poradi, ako sme ho uviedli.

Prvá základná vec, keď chýba skúsenosť Božieho Otcovstva, je uvedená v texte: „*Ja som cesta i pravda i život; nikto nepríde k Otcovi, len skrze mňa*“ (Ján 14:6). Tento text samozrejme hovorí o tom, ako prídeme k spaseniu. Ale ak hovorí o tom, ako prídeme k spaseniu, tak zaiste v sebe zahŕňa skúsenosť, ktorá prichádza zo spasenia, a to je skúsenosť synovstva. Nikto nepríde inak ku

skúsenosti synovstva a tým aj ku skúsenosti Otcovstva, iba skrze Ježiša Krista. Bez Syna je Otec nedostupný. Preto sa uisti, či ideš k Bohu, k Otcovi, skrze Pána Ježiša Krista. Ak pôjdeš inak, ako skrze Syna, nikdy nezakúsiš Božie Otcovstvo v plnej miere, alebo ho nezakúsiš vôbec. Možno sa spoliehaš na svoje dobré skutky a myslíš si, že Krista nepotrebuješ, že to zvládneš sám, ale výsledok je presne opačný. Nemáš alebo strácaš skúsenosť Božieho Otcovstva.

Spoliehaj sa jedine a iba na Krista a vtedy zakúsiš skutočné Božie Otcovstvo. Jedine milosťou, jedine skrze Ježiša Krista. Jedine skrze pripočítanú Kristovu spravodlivosť, nie tvoju. Otec ti je dostupný jedine skrze Jeho odpustenie, nie skrze tvoje zásluhy. Pamätaj aj na Galatánov a keď prichádza do tvojho života problém, vždy sa otestuj, či stojíš v evanjeliu Ježiša Krista.

Druhá oblasť, ktorú u seba preskúmaj, sa týka Otca. Dobre sa oboznám s tým, o čom je Božie Otcovstvo a zamiluj si ho. Božie Otcovstvo je zjavené v Písme. List Rímskym v ôsmej kapitole vysvetľuje, prečo v otázke Otcovstva máme problém, prečo v tejto otázke je v nás napätie. Je to preto, lebo je možné stále mať mentalitu sluhu a nie syna, lebo nepoznáme, ako Božie Otcovstvo pôsobí a ako sa prejavuje. Musíš vedieť, že Otec nás vychováva a do nášho života dopustí aj utrpenie.

Môžeme si položiť otázku: „Na základe čoho by som mal očakávať, že Otec mi bude naozaj Otcom?“. Odpoveď znie: „Na základe toho, že si uveril v Ježiša Krista“. Prečítali sme si: „...*Otec vás má rád, pretože ste vy mňa mali radi a uverili ste, že som ja vyšiel od Boha*“

(Ján 16:27)“. Je ti Otcom pretože si uveril v Ježiša Krista!

Tretia oblasť, ktorú si potrebujeme preveriť je, že sa musím uistiť, že naozaj chcem žiť ako syn tohto vznešeného nebeského Otca. Skúsenosť Otcovstva bude chýbať alebo bude značne obmedzená u tých, u ktorých bude neposlušnosť, nepoddajnosť a prítomné rôzne druhy vedomých hriechov. Prečo? Pretože uhašajú Svätého Ducha. A problém môže byť práve v tom, že takýto veriaci v skutočnosti ani nechcú prakticky žiť ako synovia nebeského Otca.

Možno si niečo, čo Boh od teba dlhodobo očakáva, zanedbal. Môže to byť zanedbanie vzťahu s Ním, zanedbanie modlitby. Možno nechceš žiť pred Bohom v pokore, v poslušnosti, v oddanosti a vďačnosti. Možno si sa začal spoliehať na iné evanjelium (2. Kor 11:4). Každý z takýchto stavov znamená, že Svätý Duch je uhašaný.

Nevzdávaj zápas o skúsenosť Božieho Otcovstva. Dobre sa oboznám s Božím Otcovstvom tak, ako ho ponúka Biblia a zamiluj si ho také, aké je. Maj dobré biblické očakávania. To znamená: rozjímaj o Otcovstve, modli sa o zažívanie tejto skúsenosti vo svojom živote. Tvoja myseľ musí byť zmenená a vybrúsená pravdami Božieho slova o charaktere, o vznešenosti, o výsadbách Otcovstva a o povinnostiach, ktoré z neho vyplývajú, aby si k nemu nadobudol správny postoj, keď ho očakávaš a túžiš po ňom. Zápas o to, aby si túto skúsenosť vo svojom živote mal každý deň. Zápas o to, aby si v tejto skúsenosti stál a udržuj ju. Nech je to predsavzatím, túžbou tvojho srdca a tvojou modlitbou.

Druhá kniha Knihy Žalmov

Kórachovské žalmy

1. časť: Žalm 44

Kniha Žalmov je spevník, ktorý obsahuje chválospevy, žalospevy, vďakyvzdania a ďalšie druhy piesní. Je to spevník z ktorého Boží ľud, ako pred príchodom Krista, tak aj potom, čerpal storočiami a ktorý je, podobne ako celé Písma, zameraný na Pána Ježiša Krista. Je to spevník, ktorý Božiemu ľudu prakticky každodenne pomáhal a pomáha. V tomto článku sa budeme venovať Druhej knihe Knihy Žalmov, ktorá obsahuje tridsať jeden kapitol (žalmov).

Úvod

Kniha Žalmov je úžasná kniha. Je najväčšou knihou v Biblii. Každá z jej piatich kníh končí tzv. doxológiou čiže žehnaním čo znamená chválením Boha. Napríklad: „*Nech je požehnaný Hospodin, Boh Izraelov, od veku až na veky. Amen a amen*“ (Žalm 41:14). Človek sa upriamuje k Bohu, ďakuje mu a chváli, keď Ho vyzdvihuje. Tak podobne končia aj ostatné knihy žalmov. Posledná Piata kniha žalmov nekončí len jedným žehnajúcim veršom, ale niekoľkými žalmami, ktoré sú chválospevom, alebo žehnaním Boha, alebo vyvyšovaním Jeho mena. Tieto žalmy vyjadrujú to, čo je zmyslom a cieľom nášho života, a tým je oslavovať Boha a tešiť sa v ňom.

Kto správne číta Knihu Žalmov, privedie ho to k oslave Boha. Vvyšuje Ho za Jeho činy, za Jeho jednanie, za Jeho milosť, za Jeho dobrotu atď. – a toto môžeme mať aj ako test pre seba. Verím, že čím viac a lepšie poznáme Knihu Žalmov, tým viac z našich srdc budú plynúť chvály a vďaky Jeho menu.

Druhá kniha Knihy Žalmov

Autormi žalmov v tejto knihe sú Kórachovci (žalm 42-49), Azaf (žalm 50),

Dávid (jemu je pripísané autorstvo žalmov 51-71) a Šalamún (žalm 72). Táto kniha je rovnako ukončená oslavou Hospodina: „*A nech je požehnané meno jeho slávy až na veky! A nech je celá zem naplnená jeho slávou! Amen, amen.*“ (Žalm 72:19). Pri dvoch alebo troch žalmoch nie je priamo uvedené, že ich autorom je Dávid, ale usudzuje sa, že ich napísal Dávid. V tomto a v nasledujúcom článku sa budeme venovať bloku Kórachovských žalmov.

Kórachovské žalmy

Prečo je tu blok Kórachovských žalmov? Čo majú spoločné a k čomu majú poslúžiť dnes? Pokúsime sa uchopiť, o čom sú Kórachovské žalmy v Druhej knihe a vziať z nich úžitok. Najprv si však povedzme niečo o Kórachovcoch.

Kórachovci patrili medzi Levítov, sú z Léviho kmeňa. Ich rodokmeň je uvedený v 2. knihe Mojžišovej 6:16 a ďalej. Jeden z Léviho potomkov bol Kórach. Kórachovci mali na starosti neskôr uctievanie v chráme a predtým rôzne praktické činnosti v starostlivosti o príbytok. Kmeň Kórachovcov zažil za čias putovania po púšti s Mojžišom

obrovskú tragédiu. Dopustili sa hriechu, keď sa vzbúrili proti Mojžišovi a Áronovi – ako je to zapísané v štvrtej Mojžišovej knihe v kapitole 16. Ich služba bola pri stánku stretávania, ale zdalo sa im to málo a chceli prevziať aj vedenie a kňazskú službu, ktoré Boh zveril Mojžišovi a Áronovi a jeho potomstvu. „*A synovia Eliábovi: Nemuel, Dátan a Abíram. To je ten Dátan a Abíram, ktorí bývali volávaní do rady obce, ktorí sa vadili na Mojžiša a na Árona v rote Kórachovej, keď sa vadili (podľa ECAV: vzbúrili) na Hospodina“ (4. Mojžišova 26:9). Preto potom na Kórachovcov prišiel prísny trest: „pre čo potom otvorila zem svoje ústa a pohltila ich aj Kórača, keď zomrela tá rota, a keď strávil oheň tých dvesto päťdesiat mužov, a stali sa výstrahou“ (4. Mojžišova 26:10).*

Tí, ktorí so vzbúrenými Kórachovcami nesúhlasili, mali od nich odstúpiť. Medzi tými, ktorí od vzbúrených odstúpili, boli aj Kórachovi synovia a títo boli zachovaní, ostali na žive, nezomreli: „*Ale synovia Kórachovi nezomreli“ (4. Mojžišova 26:11). Potomkovia práve týchto Kórachových synov, ktorí nezomreli, sú tí, ktorí o niekoľko storočí neskôr sú autormi žalmov v Knihe Žalmov.*

Žalm 44

Blok Kórachovských žalmov začneme Žalmom 44. Žalm 44 je zvláštny v tom, že, ako verím, je kľúčom ku skupine Kórachovských žalmov v Druhej knihe Knihy Žalmov a pomôže ich „odomknúť“, správne usporiadať a pochopiť. Keď čítame tieto žalmy, tak na prvý pohľad sa zdá, že sú navzájom nesúrodé. V jednom je jedna téma a v ďalšom iná. Ako z toho zobrať úžitok? Je to ťažká otázka, ale ve-

rím, že prijmem z nich úžitok pre svoje duše, nasýtíme sa a budeme mať radosť.

Je to vyučujúci žalm. Podáva pravdu, ktorá nás vyučí byť múdrymi a dáva poznanie. Odkrýva jeden zásadný problém, ktorý zbožní Kórachovci majú.

Kórachovci sa najskôr obzerajú späť. „*Bože, svojimi ušami sme slyšali, naši otcovia nám rozprávali. Dielo si vykonal za ich dní, za dávnych dní. Ty si svojou rukou vyhnal pohanov a ich si osadil; porazil si národy a ich si rozplodil. Lebo neopanovali dedične zeme svojím mečom, ani im nepomohlo ich rameno, ale tvoja pravica a tvoje rameno a svetlo tvojej tvári, pretože si ich lúbil“ (Žalm 44:2-4). Pozerajú sa späť a hovoria: *V minulosti naši predkovia boli požehnaní Tebou. Nebola to ich zásluha. Bola to Tvoja pravica, Tvoje rameno. Bolo to svetlo Tvojej tvári. Pojmy: Tvoje rameno, Tvoja pravica, svetlo Tvojej tvári, sú veľmi silné mesiášske pojmy a neskôr nás budú spájať so Spasiteľom, s tým, keď Pán Ježiš povie: *Ja som svetlo* lebo On prišiel od Boha ako pravé svetlo. Dôvod toho všetkého, čo je uvedené vo veršoch dva až štyri, je: *pretože si ich lúbil* (verš 4).**

„*Ty, ty si môj Kráľ, ó, Bože! Prikáž hojnému spaseniu Jakobovmu. V tebe pokolieme svojich protivníkov a v tvojom mene pošliapeme tých, ktorí povstávajú proti nám. Lebo sa nenadejem na svoje lučište, ani ma nezachráni môj meč. Ale ty si nás vše zachránil od našich protivníkov a zahanbil si tých, ktorí nás nenávideli. Bohom sa chválime každý deň, a tvoje meno, ó, Bože, budeme chváliť na veky.“ (verše 5 až 9). Čo sa v týchto veršoch hovorí? *Bol si verný v minulosti a my máme dôveru v Teba, že budeš víťaziť za**

nás, nadejeme sa na Tvoje lučište, na Tvoj meč. To sú ľudia, ktorí veria. Je to opis opravdivej viery, ktorú oni majú. Hovoria: my máme Boha, ktorým sa môžeme chváliť každý deň. A budeme sa chváliť naveky. Toto bol pohľad do minulosti a na Boha. To všetko je výborné, ale teraz od verša desať prichádza pohľad do prítomnosti. Čo vidia v prítomnosti? „No, hľa, odvrhol si nás a zahanbil a nevychádzaš s našimi vojskami“ (verš 10).

Keď sa dívajú do prítomnosti, už nevidia to, čo vidia v minulosti. A tu je problém. *„Obrátil si nás naspäť od protivníka, a tí, ktorí nás nenávidia, rozchvátali si naše imanie“ (verš 11). Vnímajú, ako ich Boh vydáva do ruky protivníka. Problém je o to ťažší, že si uvedomujú, že oni neodstúpili svojím srdcom od Hospodina. „To všetko prišlo na nás, avšak sme nezabudli na teba ani sme klamom neporušili tvojej zmluvy. Naše srdce neustúpilo späť, ani náš krok neuhol od tvojej stezky“ (verše 18-19).*

Majú správny postoj k Bohu. Vedia, ako Boh v minulosti jednal a napriek tomu vidia, že protivníci ich premáhajú. *„Učinil si to, aby sme boli svojim susedom za potupu...“ (verš 14). „Keby sme boli zabudli na meno svojho Boha a rozprestrelí ruky k cudziemu bohu, či by toho nevyhľadal Boh?! Lebo ved' on zná tajnosti srdca.“ (verše 21 a 22). Čo tu hovoria? „My sme to neurobili. Keby sme boli išli k bálom, nuž, potom by sme vedeli pochopiť, prečo s nami takto jednáš. Ale prečo s nami takto jednáš, keď vieme, že si si zamiloval našich predkov, a si nás ľúbil? Keď vieme, že Ty si Boh, ktorým sa chválime každého dňa. Prečo toto všetko na nás dopúšťaš?“ Nevidia pochopiť, prečo sa s nimi toto všetko*

deje. Odpoveď prichádza vo verši 23: *„Lebo pre teba sme vraždení každého dňa, považovaní sme za ovce na zabitie“.* A nasleduje modlitba k Pánovi, aby zmenil túto situáciu: *„Precitni! Prečo spíš, ó, Pane?...“ – verše 24 až 27.*

Tento žalm opisuje spoločnú skúsenosť všetkých Božích detí. Prečo to môžeme tvrdiť? Pretože na tomto žalme je postavená ôsma kapitola listu Rímskym. Táto kapitola rieši ten istý problém ako Žalm 44. Rieši problém: „Prečo trpíme, keď sme spasení a náš hriech je v Kristovi vysporiadaný? Chce nás Boh? Neodvrhol nás, neopustil nás, nezavrhol nás?“ O tom hovorí hlavne druhá časť ôsmej kapitoly listu Rímskym. Pavol sa tam dotýka otázky utrpenia v živote veriaceho. Stvorenstvo vzdychá, my vzdycháme, Svätý Duch v nás vzdychá (R 8:22-26), ale vieme, že tým, ktorí milujú Boha, všetko spolu pôsobí na dobré. *„A vieme, že tým, ktorí milujú Boha, všetko spolu pôsobí na dobré, tým, ktorí sú povolani podľa preduloženia. Lebo ktorých predzvedel, tých aj predurčil za súpodobných obrazu svojho Syna, aby on bol prvorodeným medzi mnohými bratmi. A ktorých predurčil, tých aj povolal, a ktorých povolal, tých aj ospravedlnil, a ktorých ospravedlnil, tých aj oslávil. Čo teda povieme na to? Ak je Boh za nás, kto proti nám?! Ktorý to neušetril vlastného Syna, ale ho ta dal za nás za všetkých, ako by nám s ním potom i všetkého nedaroval!?“ (Rímskym 8:28-32).* To znamená, že utrpenia, ktoré v živote máme, budú nám na dobré. Na otázku: Opustil nás Boh? je daná odpoveď: V žiadnom prípade! Napriek tomu, že sme v utrpeniach, Boh je s nami (kontrast). Je s nami spôsobom a sľubom, že

sa to nedá zmeniť. *„Kto bude žalovať na vyvolených Božích? Boh je, ktorý ospravedľuje. Kde kto odsúdi? Kristus Ježiš je, ktorý zomrel, a viacej, ktorý aj vstal z mŕtvych, ktorý aj je po pravici Božej, ktorý sa aj prihovára za nás“* (verše 33 a 34). Apoštol tu hovorí, že napriek tomu, že trpíme, máme toto, verše 33 a 34 (kontrast). A opäť kontrast vo veršoch 35 až 39: *„Kto nás odlúči od lásky Kristovej?“* A pýta sa: *„Či súženie alebo úzkosť alebo prenasledovanie alebo hlad alebo nahota alebo nebezpečenstvo alebo meč?“*. *„Ako je napísané: Pre teba sme usmrcovaní celý deň; považovaní sme za ovce na zabitie“* (verš 36).

Veršom 36 z 8. kapitoly listu Rímskym sa dostávame do žalmu 44. Apoštol Pavol v Rímskym 8 berie tému zo žalmu 44 a odkazuje nás späť: *„...považovaní sme za ovce na zabitie“*.

V Žalme 44 je opísané to isté, čo prežívame aj my na tomto svete. Zdá sa, ako by sme prehrávali. Akoby Pánova Cirkev nešla vpred. Ako keby sa veci často krát vyvíjali negatívne, ako keby Boh odstúpil od nás. Ako keby sa Pán na nás už nedíval. Skúmame sa denne (Žalm 139:23-24) a nie sme si vedomí, žeby sme odišli k iným bohom. Apoštol v liste Rímskym predkladá tú istú tému. *„Ale v tom vo všetkom statne víťazíme skrze toho, ktorý nás zamiloval. Lebo som presvedčený, že ani smrť ani život ani anjeli ani vrchnosti ani moci ani prítomné ani budúce veci ani vysokosť ani hlbokosť ani niktoré iné stvorenie nebude môcť odlúčiť nás od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježišovi, našom Pánovi.“* (Rímskym 8:37-39). Čo znamená, že vo všetkom statne víťazíme? Znamená to, že stojíme pevne s naším Bohom napriek všetkým týmto

ťažkostiam a problémom. Víťazíme nad nimi skrze Krista, ktorý si nás zamiloval. Ôsma kapitola listu Rímskym opisuje „paradox“ veriaceho: V jeho živote je utrpenie a obrovský zápas, a pritom súčasne Boh je s ním. Je to skúsenosť spasenia veriaceho a skúsenosť vernosti a lásky Kristovej na tomto svete.

Je to tá istá téma, verím, ako v Žalme 44. List Rímskym má podobnú štruktúru ako Žalm 44. *„Bohom sa chválime každý deň, a tvoje meno, ó, Bože, budeme chváliť na veky“* (Žalm 44:9). Pozrime sa do Rímskym 5:11 na to, ako končí pasáž o ospravedlnení z viery: *„No, nie len to, ale tak spasení, že sa i chválime Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista, skrze ktorého sme teraz dostali zmierenie“*.

Keď apoštol Pavol v liste Rímskym vysvetlí cestu spasenia, jej veľkosť a dopad na naše životy, v piatej kapitole hovorí, ako sa to všetko premietne do nášho života. Jednou z vecí je, že sa chválime Bohom. Bohom sa chválime, už nie sebou. Ten istý postoj majú aj ľudia v Žalme 44: Chválime sa Bohom.

Ale apoštol Pavol z piatej kapitoly, v ktorej hovorí o víťazstve, prichádza do ôsmej kapitoly, v ktorej vysvetľuje: sú tu utrpenia, v ktorých sa nachádzame a Boh je rovnako s nami. V Žalme 44 utrpenia sú opísané od verša 10 po verš 23, ktorý končí slovami: *„považovaní sme za ovce na zabitie“*. Zdá sa, ako keby Pán spal: *„Precitni! Prečo spíš, ó, Pane? Prebud' sa; nezamietaj na večnosť!“* (verš 24). Na tomto svete máme protivenstvá, ťažkosti, trápenia, súženia a toto sú aj naše pocity, keď sme v ťažkostiach. Zdá sa nám, že nás Boh zavrhol, že už s nami nie je.

Kľúč, ktorý je v tomto žalme a ktorý nám pomôže otvoriť sadu Kórachov-

ských žalmov z Druhej knihy a porozumieť im, je tento: Ide o opis života a pocitov kresťana na tomto svete. Ide o paradox, ktorý je v tom, že sme zahrnutí Božou láskou a sme v súžení a utrpení, ktoré na nás prichádzajú v živote na tomto svete. Aj my potrebujeme odpoveď na našu situáciu.

Aká je odpoveď na problémy, ktorým čelíme? Apoštol Pavol v liste Rímskym odpovedal obrovským povzbudením. Odpovedal Starou zmluvou, ale teraz túto starozmluvnú odpoveď rozviňme do odpovede, ktorá je zapísaná v Kórachovských žalmoch.

Druhá kniha Knihy Žalmov

Kórachovské žalmy

2. časť: Žalmy 42-43 a 45-49

Ako odpovedať na to, že Boh je naším Bohom, ľúbi nás večnou láskou, chválim sa ním každý deň, lebo nás zachránil a na druhej strane sme považovaní ako za ovce na zabitie a máme súženia a trápenia vo svojom živote? Ako odpovieme na tento paradox nášho života? Apoštol Pavol odpovedal povzbudením v ôsmej kapitole listu Rímskym, ale teraz odpoveď budeme hľadať v Kórachovských žalmoch. Najprv sa pozrieme do Žalmu 42 a 43 a potom do Žalmov 45-49.

Žalm 42 a 43

Prvé dva žalmy zo skupiny Kórachovských žalmov sú si veľmi podobné. Žalm 43 má rovnaký „refrén“ ako žalm 42: „Prečo si smutná, moja duša a prečo sa nepokojíš vo mne?“ Je veľmi pravdepodobné, že Žalm 43 je dodatok k Žalmu 42 alebo jeho pokračovaním. To by znamenalo, že Žalm 43 napísali Kórachovci, aj keď pri ňom nie je vyslovene uvedené ich autorstvo.

Čo povieme, keď sa nám zdá, že naši nepriatelia napriek tomu, že Boh nás miluje a chválim sa ním každý deň, víťazia nad nami? O tom sú Žalmy 42 a 43.

„Ako reve (dychť) jeleň za potokmi vody, tak reve moja duša k tebe, ó, Bože“ (Žalm 42:2). Tu môžeme vidieť kresťana, ktorý sa cíti, ako keby víťazili jeho

nepriatelia a ako keby Boh na neho zabudol: „Poviem silnému Bohu, svojej skale: Prečo si zabudol na mňa? Prečo musím chodiť smutný pre útlak nepriateľa?“ (Žalm 42:10). V Žalme 43:2a čítame to isté: „Poviem silnému Bohu, svojej skale: Prečo si zabudol na mňa?...“. Vidíme ten problém? Ak Ty si mojím Bohom, ktorým sa chválím, prečo sa musím cítiť odvrhnutý? Prečo sa cítim, ako keby si na mňa zabudol, ako keby si o mne nevedel?

Vidíme, že tie isté otázky sa vyskytujú v prvých troch žalmoch zo skupiny Kórachovských žalmov? Prečo je toto všetko v mojom živote, keď mám takého Boha? Prečo musím trpieť? Prečo musím tieto veci znášať? Môj Bože, moja duša smúti vo mne! Čo nám pomôže

v takejto situácii? Verím, že žalmy 45, 46, 47, 48 a 49 sú skutočne odpoveďou na tento problém. Každý z nich dáva čiastočne odpoveď na túto otázku. Keď sa aj my takto cítime, treba otvoriť Kórachovské žalmy. Tu nájdeme odpovede. Na čo nás sústredia? Na čo nás sústredia žalmy 45 až 49?

Žalm 45

Žalm 45 je mesiánsky žalm a ako taký, nás okamžite upriamuje na Pána Ježiša Krista. „*Moje srdce vynáša dobré slovo. Ja hovorím: Moje básnické diela patria kráľovi*“ (verš 2a). List Židom dosvedčuje, že verš 7 a 8 je priamo o Pánovi Ježišovi: „*Tvoj trón, ó, Bože, stojí na večné veky; berla tvojho kráľovstva je berlou priamosti. Miloval si spravodlivosť a nenávidel si bezbožnosti: preto ťa pomazal, Bože* (tu „Bože“ je Pán Ježiš Kristus), *tvoj Boh olejom veselosti nad tvojich druhov*“.

Tento žalm poetickým lúbezným jazykom opisuje osobu Pána Ježiša Krista ako Kráľa. (*Moje básnické diela patria kráľovi*). Toto je uvedené aj v Žalme 44 vo verši 5: „*Ty, ty si môj Kráľ, ó, Bože!*“. A aj v Žalme 47:3 je Boh opísaný ako Kráľ: „*Lebo Hospodin, hrozný Najvyšší, je veľkým Kráľom nad celou zemou*“. Rovnako o Kráľovi hovorí aj Žalm 48 verš 3: „*Krásnou výšinou, radosťou celej zeme je vrch Sion, polnočná strana, mesto veľkého Kráľa*“. Dostávame prvú odpoveď na situáciu v ktorej sa nachádzame: „Máme Kráľa, ktorý je veľkolepý a slávny“.

Žalm 45 dáva prvú odpoveď na to, čo v takýchto ťažkých situáciách máme urobiť: „Máme pohliadnuť na veľkého, slávneho, vznešeného Kráľa, ktorým je sám Boží Syn, Pán Ježiš Kristus“.

Čo normálne robíme v ťažkých situáciách? Pozeráme do seba, vidíme a myslíme si, že situácia je už beznádejná. Zdá sa nám, že nemáme perspektívu. Cítime sa ak ovca, ktorú vedú na zabitie. Prvé, čo urobme je, že pohliadnime na Kráľa, na Pána Ježiša Krista, Božieho Syna a rozjímajme o Jeho kráse, o Jeho dokonalostiach, o Jeho schopnosti víťaziť, atď. Všetko toto je poetickým jazykom vyjadrené v Žalme 45. Vedie nás, vyzdvihuje nás ku Kristovi, ku Kráľovi. To je prvé, čo Kórachovci učia. Začneme čítať Žalm 42 a uvidíme sa – to som ja. Začneme čítať Žalm 43 a povieme si, to som ja. Čítame Žalm 44 – aj to som opäť ja. Ale kde je riešenie? Prvé riešenie je: Pozri na Krista ako na Kráľa! Pozri, koho máš! Koho si postavíš pred svoje oči? Máš Krista ako Kráľa a preto si jeho postav pred svoje oči. Druhá odpoveď je v Žalme 46.

Žalm 46

V tomto žalme je uvedené: „*Boh nám je útočišťom a silou, pomocou v súženiach, nájdenou veľmi dokázanou*“ (verš 2).

„Boh je nám útočišťom i silou“ – to by mala byť naša ďalšia odpoveď na všetky protivenstvá a všetky problémy, ktoré nás v živote stretávajú. Máme Boha, Boh je našou pomocou. Pozrime sa, ako to tento žalm ukazuje.

Predovšetkým Boh je uprostred svojho ľudu: „*Rieka, jej potoky obveselujú mesto Božie, svätýňu príbytkov Najvyššieho. Boh je v jeho strede, nepohne sa. Boh mu pomôže nad ránom*“ (verše 5-6). Boh je v strede svojej Cirkvi. Toto je realita, s ktorou potrebujeme žiť a nanovo ju uchopiť. „*Búria sa národy? Klátia sa kráľovstvá? Vydá svoj hlas, a hneď sa*

rozplýva zem“ (verš 7). Boh, ktorý je za nás, jedného dňa všetko terajšie ukončí. Povie slovo a všetko sa tu zmení. Ako vieme, že Boh je taký? Odpoveď je vo veršoch 9 až 11: „*Pod'ťe, vidzte skutky Hospodinove, akých pustín narobil na zemi! Činí vojnám prietrž až po koniec zeme; láme lučište a seče kopiju; vozy páli ohňom a hovorí: Prestaňte a vedzte, že ja som Boh a budem vyvýšený medzi národmi, budem vyvýšený na zemi.*“ Refrén žalmu pritom ostáva: „*Hospodin Zástupov je s nami; pevnou vežou vysokou nám je Boh Jakobov*“ (verš 8 a12).

Druhá odpoveď teda znie: „Boh je našou pomocou, útočišťom a silou“. Tretia pravda je v Žalme 47.

Žalm 47

„*Vy, všetky národy, tliekajte rukami, pokrikujte radostne Bohu, hlasom plesania! Lebo Hospodin, hrozný Najvyšší, je veľkým Kráľom nad celou zemou. Podmaňuje národy pod nás a ľudí pod naše nohy. Volí nám naše dedičstvo, pýchu Jakobovu, ktorého miloval*“ (verš 2-5). Aká je tretia odpoveď? „Náš Kráľ, náš Boh, suverénne vládne a myslí pri tom na nás.“

Všimnime si, koľko krát je v tomto žalme slovo „Kráľ“. Nachádza sa vo verši 3 (je veľkým Kráľom); vo verši 7 (spievajte nášmu Kráľovi žalmy); vo verši 8 (Kráľom celej zeme je Boh); a tiež vo verši 9 (Boh kraľuje). Žalm ukazuje, že „*Bohu patria štíty zeme; bude náramne vyvýšený*“ (verš 10). Boh bude vyvýšený – ukazuje na koniec, keď Boh dá všetky veci do poriadku. Náš Boh vládne suverénne a pri svojej vláde hľadá na nás (zohľadňuje nás). Budúcnosť máme s naším Bohom. Ďalšia odpoveď je v Žalme 48.

Žalm 48

„*Veľký je Hospodin a veľmi chválený v meste nášho Boha, na vrchu jeho svätosti*“ (verš 2). V Žalme 48 je opísané mesto veľkého Kráľa. Je ním Jeruzalem (Sion). Je to mesto, ktoré je nepohnutelné: „*Obídite Sion a obstúpte ho dookola; počítajte jeho veže! Dobre si všimnite jeho hradieb! Pochod'ťe jeho paláce, aby ste mohli rozprávať budúcemu pokoleniu. Lebo tento Boh je naším Bohom na večné veky. On nás bude vodit' až do smrti.*“ (verše 13-15). Vieme, že pozemský Jeruzalem nás typologicky odkazuje na mesto, ktoré bude mať stále základy a nepadne, na nový Jeruzalem, zostupujúci z neba. Boh ho postavil tak, aby stálo až na veky (verš 9). Verše 5 až 9 hovoria o jeho nepohnutelnosti, nezničiteľnosti.

Ono je pevnejšie a trvalejšie ako pozemský Jeruzalem, ktorý vybuodoval kráľ Dávid. Za kráľom, ktorým v mnohých žalmoch je Dávid, sa nachádza iný Kráľ, ktorý to naplní. Je to mesto veľkého Kráľa, je to niečo, čo je trvalé, pevné: „*Dobre si všimnite jeho hradieb! Pochod'ťe jeho paláce, aby ste mohli rozprávať budúcemu pokoleniu*“ (verš 14).

Prečo sa tu hovorí „aby ste mohli rozprávať budúcemu pokoleniu“? Verím, že preto, že si dobre uvedomujú, že je tu niečo, čo je trvalejšie ako to, čo práve svojimi očami vidia. Dávid si uvedomoval: *Je tu niečo trvalejšie ako to, čo som tu vybuodoval. Je tu pevnejšie kráľovstvo, je tu niečo, čo bude trvať.* Toto je očakávanie starozmluvných veriacich: „Boh mu dá trón otca Dávida“ (Luk 1:32). Boh dá trón Pánovi Ježišovi! A Jeho kráľovstvo bude nepohnutelné. Vieme, že finálne miesto všetkých veriacich a ich vyhliadanie do budúcnosti,

je práve toto: Neporaziteľnosť, pevnosť a Boh je prítomný, je medzi nimi. Boh je fyzicky uprostred svojho ľudu: „*Lebo tento Boh je naším Bohom na večné veky. On nás bude vodit' až do smrti*“ (verš 15).

Povzbudenie zo Žalmu 48: „Máme nepohnutelné mesto zabezpečené a chránené veľkým Bohom“. Preto máme pohľad dopredu, ktorý nie je pesimistický. Naša budúcnosť je s Kristom. To je pohľad novozmluvných veriacich.

Žalm 49

Tento žalm nás vracia späť do každodenného praktického života. Odpovedá na otázku položenú vo verši 6a: „*Prečo by som sa mal báť vo dňoch zlého?*“

Každodenná skúsenosť Kórachovcov je taká, že vidia, ako sa bezbožníkom darí. (Túto tému poznáme aj z iných žalmov, napr. Žalm 37, Žalm 73) Títo sliedia po nás. Nádejajú sa na svoju moc, chvália sa svojím veľkým bohatstvom a obklúčujú nás. Otázka je – ako sa k tomuto postavím? Budem sa báť? Verš 6 sa pýta: *Prečo by som sa mal báť v dňoch zlého?* Otázka vyžaduje odpoveď. Samozrejme, niet dôvod sa báť – a vysvetlenie prečo dáva celý žalm.

„*Nikto nijakým činom nevykúpi brata, nedá Bohu za neho zmierneho*“ (verš 8). Môžu mať bohatstvo, môžu mať moc, ale nedokážu vykúpiť dušu. „*Lebo by predrahé bolo výkupné ich duše, a nechal by to na veky!, aby žil ďalej na večnosť a nevidel porušenia!*“ (verše 9-10).

Hovorí – títo ľudia zomrú. Majú bohatstvo, majú majetok, majú moc, ale uvidia porušenia. Nevykúpia sa, nezaplacia za to, aby žili na večnosť ďalej na zemi. Sú obmedzení. „*Lebo vidieť, že i múdri zomierajú, spolu hynú blázon*

a nezmyselný a svoj majetok zanechávajú iným“ (verš 11).

Nazývajú zeme po svojich menách (verš 12b). Ale človek netrvá vo svojej sláve, je podobný dobytku, ktorý hynie (verš 13). Zomrú, ich cesta je bláznovstvom (verš 14). „*Ako ovce budú zložené v hrobe; smrť ich spasie, a ráno budú priami panovať nad nimi. A ich obraz? Je na to, aby sa rozpadol v hrobe ako vetché rúcho preč zo svojho vznešeného obydlia*“ (verš 15).

A toto je odpoveď: „Prečo by som sa ich mal báť, keď sú smrteľní?“ To je skutočne odpoveď: „Oni zomrú, všetko to skončí, ich obraz sa rozpadne“. Ale verš 16 hovorí o mne, kto som ja: „*Ale Boh vykúpi moju dušu z ruky pekla, lebo si ma vezme*“. Úžasny verš! Niektorí ľudia hovoria, že Stará zmluva nehovorí nič o vzkriesení a posmrtnom živote. Ale tu čítame opak: *Boh zaplatí za moju dušu, vykúpi ma z ruky pekla, lebo si ma vezme*. Ku komu si ma vezme? Samozrejme, že si ma vezme k sebe – nič iné tam nie je vhodné rozumieť. Navyše verš 16 hovorí o posmrtnnej skúsenosti života. To je očakávanie času, keď budem navždy s Bohom. Toto je nádej veriacich. Očakávame dobu, keď už budeme s Ním.

Kórachovská odpoveď na situáciu, o ktorej v oboch častiach píšeme, je: „*Neboj sa teda!*“ „*Neboj sa, keď niekto bohatne, keď sa množí sláva jeho domu! Lebo pri svojej smrti nevezme ničoho z toho; nezostúpi za ním jeho sláva*“ (verš 17-18). Doprajú svojej duši v tomto živote, ale pri svojej smrti si nič z toho so sebou nevezmú. „*Ale keď prídeš až k pokoleniu jeho otcov, uzrieš, že neuvidia svetla až na večnosť*“ (verš 20). To poukazuje na ich hrozný osud – neuvidia svetla až na več-

nost'. Peklo, zahynutie, večné odlúčenie od Boha – ten, ktorý je v zemskej sláve tomu nerozumie a podobný je hovädám, ktoré hynú.

Takže tento žalm hovorí, že niet dôvod panikáriť, keď na tejto zemi vidíme, že ľuďom sa darí napriek tomu, že sú bezbožní, pretože to, na čom naozaj záleží a to, čo má skutočnú hodnotu, je, v akom sme postavení pred Bohom.

Bola moja duša vykúpená, poznám Boha, chodím s Ním, rozmýšľa moje srdce o Ňom? Kde je môj skutočný poklad? V nebi alebo na tejto zemi? Žalm 49 vyučuje hľadieť hore, za horizont tohto života a podľa toho sa pozerat' na život.

Keď si uvedomujeme ohromnú realitu, že je tu smrť, že existuje vykúpenie, že príde čas, kedy sa stretne s Bohom, že pred nami je obrovská budúcnosť, tak zrazu to, že niekto si bude hoviet' a my sme v trápení, sa nás nebude príliš dotýkať. Budeme si vedomí toho, že my nestrácame. Niekedy ti ľudia povedia: Odkedy si sa stal kresťanom, strácaš život – škoda tvojho života. Ale tento žalm hovorí presný opak. Prečo dávaš peniaze na to, aby Božie kráľovstvo rástlo? Prečo slúžiš Bohu? Prečo šíriš evanjelium? Prečo sa modlíš každý deň? Nuž, odpoveď je: Pretože to je to najlepšie, čo môžem robiť na tejto zemi.

Poznat' Boha, chodiť s ním, žiť vo vykúpenom vzťahu s ním a očakávať nie na smrť, ale na vzkriesenie. Očakávať na to, že si ma, slovami textu tohto žalmu, vezme k sebe.

Zhrnieme to, čo sme vyzozorovali: Čo budem robiť, keď sa cítim, že Boh je ďaleko, keď sa mi zdá, že všetko ide proti mne a súčasne viem, že som vykúpený, mám Krista a som spasený? Bohom sa

chválím každého dňa a predsa sa cítim, ako keby ma išli zabiť, ako keby som tu nemal domova – čo vtedy urobím? Nuž, po prvé, upriamim svoj zrak na slávneho Kráľa, ktorého mám a budem rozjímať o ňom.

Druhá vec je: Budem rozjímať nad tým, že Boh mi je pomocou, Boh je v našom strede, Boh nás neopúšťa, Boh je s nami a so mnou. Spomeniem si na slová Pána Ježiša Krista: „*Ja som s vami po všetky dni až do skonania sveta*“ (Matúš 28:20).

Tretia vec. Pozdvihnem svoj zrak a pripomeniem si, že náš Pán suverénne kraluje a všetko riadi (Žalm 47). A má pre nás pripravené dedičstvo.

Štvrtá odpoveď. Uvedomím si, že toto dedičstvo, ktoré pre nás má, je trvalé, slávne. Je to nový Jeruzalem, nové nebo, nová zem. Je to pre nás pripravené a je to nádherné.

Piata odpoveď Kórachovských žalmov je: Pozrieme sa za horizont časnosti. To pomôže vidieť, že tí, ktorí sa tu majú dobre a dokonca tí, ktorí nás prenasledujú, alebo nám robia zle, alebo ubližujú, sú v skutočnosti tí, ktorí strácajú a my sme tí, ktorí viac než víťazíme skrze toho, ktorý si nás zamiloval (Rímskym 8:37) – skrze Pána Ježiša Krista.

Ako vojsť do večného života?

„A hľa, istý človek pristúpil k nemu a povedal: Dobrý Učiteľu, čo dobrého mám činiť, aby som mal večný život? A on mu riekol: Čo ma nazývaš dobrým? Nikto nie je dobrý, iba jeden, Boh. A ak chceš vojsť do života, zachovaj prikázania. A povedal mu: Ktoré? A Ježiš riekol: Nezabiješ, nescudzoložíš, neukradneš, nepovieš falošného svedectva, cti svojho otca i svoju mať a budeš milovať svojho blížneho ako samého seba. Na to mu povedal mládenec: To všetko som zachoval od svojej mladosti, čo mi ešte chýba? Ježiš mu povedal: Ak chceš byť dokonalý, id', predaj svoj majetok a daj chudobným a budeš mať poklad v nebi a pod', nasleduj ma! Ale keď počul mládenec to slovo, odišiel zarmútený, lebo mal mnoho majetku. A Ježiš povedal svojim učeníkom: Amen vám hovorím, že bohatý ťažko vojde do nebeského kráľovstva. A zase vám hovorím, že ľahšie je ťave prejsť cez ucho ihly než bohatému vojsť do kráľovstva Božieho. Keď to počuli jeho učeníci, náramne žasli a hovorili: Kto potom môže byť spasený? Ale Ježiš pozrel na nich a povedal im: U ľudí je to nemožné, ale u Boha je všetko možné“.

Matúš 19:16-26

Tento text z evanjelia Matúša (paralelné texty sú Marek 10:17-27, Lukáš 18:18-27) odokrýva cez stretnutie a rozhovor bohatého mladíka s Pánom Ježišom mnoho o spasení. Tento mladý človek, bohaté knieža z Izraela, sa veľmi vážne zaujíma o cestu spasenia. Túži vojsť do života, dedične získať večný život. Rovnako tak aj mnohí z nás. Tak ako tento mladík, aj my mnohí chceme vedieť: „Čo mám robiť, aby som mal večný život?“

Mladík sa pýta priamo Pána Ježiša, čo dobré má konať, aby dedične obdržal večný život. Pán Ježiš odpovedá, že má zachovať prikázania. Je zaujímavé, že mladík sa pýta, ktoré. Ako knieža Izraela určite dobre poznal Mojžišov zákon. Ale ako keby chcel mať úplnú istotu a uistiť sa, či mu niečo neuniklo, chcúc zistiť čo je to najpodstatnejšie, tak teraz tvárou v tvár sa pýta Ježiša: „Ktoré?“ Pán mu odpovedá: „Nezabiješ, nescudzoložíš, neukradneš, nepovieš falošného svedectva, cti svojho otca i svoju mať a budeš milovať svojho blížneho ako samého seba“. Pán Ježiš mu

viac menej povedal, že má zachovať Boží zákon. Písmo vyučuje, že keby človek obdržal celý Boží zákon, stal by sa spravodlivým a získal by večný život: „*Lebo Mojžiš píše o spravodlivosti zo zákona, že človek, ktorý by to učinil, bude tým žiť*“ (Rímskym 10:5), „*Človek, ktorý to všetko učinil, bude tým žiť*“ (Galatským 3:12).

Mládenec reaguje odpoveďou, že tieto prikázania zachovával od mladi. Pán Ježiš to nespochybnuje, naopak, potvrdzuje to tým, že „si ho preto zamiloval“ (Marek 10:21). Ale mladíka to očividne neuspokojilo. Ako keby vnímal, že to nestačí, že mu ešte niečo chýba, pýta sa Ježiša: „Čo mi ešte chýba?“ Aj my si pri čítaní tohto textu kladieme otázku: Naplnil mladík celý zákon? Žil veľmi príkladne podľa Božích prikázaní. Nebol to povaľáč, darmožráč, pijan, zlodej, všetečník, zbojník, rúhač, modlár. Nie! Bol to príkladný mladík, veľmi bohaté knieža z Izraela, ktorý žil pomerne zbožne. Ani my možno nepatríme medzi alkoholikov, tých, ktorí tunelujú štát, vyhýbajú sa plateniu

daní, okrádajú či podvádzajú blížnych, opúšťajú v rozvode či skrytej nevere manželku, zanedbávajú výchovu detí,... Možno žijeme usporiadaný rodinný život, sme korektní zamestnanci či podnikatelia, manželku a deti zahrňujeme láskou a opaterou, slušne vychádzame so susedmi a kolegami, snažíme sa konať čestne a spravodlivo, konať dobro, možno i charitu, a žiť pobožne. Aj my chceme mať uistenie, či to stačí, či je to už naozaj dostatočné pre vstup do večného života. Aj my sa pýtame ako ten mladík: „Čo mi ešte chýba?“

Odpoveď a veľká lekcia z tohto textu znie: DOKONALOSŤ. Pán Ježiš mu hovorí: „*Ak chceš byť dokonalý...*“. Ako mladíkovi, tak aj každému človeku na ceste do večného života cez naplnenie zákona chýba dokonalosť. Božie slovo predkladá človeku cestu spasenia cez zákon, ale na tej ceste vyžaduje úplnú dokonalosť, dokonalé naplnenie celého zákona. Táto požiadavka dokonalosti je tak obrovská, absolútna, že jedno porušenie zákona stačí na to, aby bol človek na tejto ceste diskvalifikovaný (vyradený): „*Lebo ten, kto by zachoval celý zákon a klesol by v jednom prikázaní, previnil sa proti všetkým*“ (Jakub 2:10). To je dôvod, prečo žiaden človek nevojde do večného života cestou naplnenia Božieho zákona. Božie slovo túto skutočnosť odkrýva otvorene a priamo: „*No, že zákonom nebol a nebude nikto ospravedlnený u Boha, je zrejmé, ...*“ (Galatským 3:11), „*pretože zo skutkov zákona nebude ospravedlnený pred ním niktoré telo, lebo skrze zákon poznanie hriechu*“ (Rímskym 3:20). Pre slabosť nášho tela a porušenosť hriechom (Rímskym 7:7-14) nikto nevojde do neba cestou naplnenia zákona. Funkcia zákona nakoniec zostáva len tá, že odkrýva náš

hriech a neschopnosť vojsť do života. „*Lebo nieto rozdielu, lebo všetci zhrešili a postrádajú slávy Božej*“ (Rímskym 3:23). Platí to aj o tých najlepších a najmorálnejších ľuďoch.

Mladík sa pýta: „Čo mi ešte chýba?“ Pán Ježiš mu vysvetlí, čo mu ešte chýba: „*predaj svoj majetok a daj chudobným a budeš mať poklad v nebi a pod', nasleduj ma!*“ A aká je mladíkova reakcia? Nedomáhal sa to urobiť. Odišiel zarmútený, lebo mal mnoho majetku. Mladíkova reakcia odhaľuje stav srdca človeka. Hriešny, nespasený človek nedokáže poslúchnuť celú Božiu vôľu.

Pozrime sa ešte na mladíkovu reakciu vo svetle zákona. Keď Pán Ježiš povedal mladíkovi, ktoré prikázania má dodržiavať, jedno prikázanie v zozname chýbalo – to prvé: Milovať budeš svojho Boha celou silou, celou myslou, celou dušou, celým srdcom. Pri inej príležitosti, keď Pána Ježiša pokúšajú farizeji, Pán vykladá jadro a najhlbšiu podstatu Božieho zákona tak, že je zhrnutá v prvých dvoch prikázaniach, v prikázaniach lásky: „*Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou! To je to veľké a prvé prikázanie. A druhé, tomu podobné je: Milovať budeš svojho blížneho ako samého seba! Na týchto dvoch prikázaniach visí celý zákon i proroci*“ (Matúš 22:37-40). Pred mladíkom stojí tvárou v tvár vtelený večný Boží Syn a pozýva ho nasledovať Ho. Tu sa ukáže, že mladík viac ako Boha, viac ako jeho vôľu, viac ako jeho nasledovanie, miluje svoj život a svoje bohatstvo. Mladík nedokázal naplniť prvé prikázanie zákona a tým porušil celý Boží zákon. Tento mladík cez zákon do večného života nevojde.

Nad tým, čo sa pri tomto rozhovore a stretnutí odhalilo, učeníci žasnú. Sú

zdesení z toho, že ak už takýto človek nemôže byť spasený, kto potom môže byť? Pán Ježiš dáva jasnú a nekompromisnú odpoveď: „U človeka je spasenie nemožné. Človek nemôže zachrániť sám seba cestou naplnenia zákona.“ Prirovnáva to obrazne k nasledovnému: Spasenie u človeka je možné asi tak, ako je možné prevliecť ťavu cez ucho ihly. Pán Ježiš však dodáva, že u Boha je všetko možné, Boh dokáže aj spasiť človeka.

Len Boh môže zachrániť človeka, pretože len Boh kriesi mŕtvych. Boh zachraňuje človeka skrze vieru v Ježiša Krista a skrze vykupiteľské dielo, ktoré Pán Ježiš uskutočnil na kríži. Boh nám počíta spravodlivosť z viery a nie zo zákona. Boh nám nepočíta hriech, lebo ho pripočítal nášmu Spasiteľovi, keď visel na kríži. Aby sme mohli byť spravodliví z viery, Boh nám počíta Kristovu spravodlivosť. „Ale vediac, že sa človek neospravedľuje zo skutkov zákona, ale skrze vieru Ježiša Krista, aj my sme uverili v Krista Ježiša, aby sme boli ospravedlnení z viery Kristovej a nie zo skutkov zákona pretože zo skutkov zákona nebude ospravedlnené nikto telo“ (Galatským 2:16). „Lebo koniec zákona je Kristus na spravodlivosť každému veriacemu“ (Rímskym 10:4). „Kristus nás vykúpil spod zlorečenstva zákona tým, že sám sa stal za nás zlorečenstvom, lebo je napísané: Zlorečený každý, kto visí na dreve“ (Galatským 3:13). „Lebo toho (Ježiša Krista), ktorý nepoznal hriechu, učinil za nás hriechom, aby sme my boli spravodlivou Božou v ňom“ (2. Korintským 5:21). „No, že zákonom nebol a nebude nikto ospravedlnený u Boha, je zrejmé, pretože spravodlivý bude žiť z viery“ (Galatským 3:11). „Lebo ste milosťou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží, nie

zo skutkov, aby sa niekto nechválil“ (Efezským 2:8-9). „Amen, amen vám hovorím, že ten, kto čuje moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepríde na súd, ale prešiel zo smrti do života“ (Ján 5:24). „Kto verí v Syna, má večný život; ale kto nie je vo viere poslušný Synovi, neuzrie života“ (Ján 3:36).

Pozrime sa ešte na mladíkovú reakciu vo svetle viery. „Ale keď počul mládenec slovo, odišiel zarmútený, lebo mal mnoho majetku“. Pred mládencom stojí Boh Stvoriteľ v osobe Syna človeka, Spasiteľ, Ten, ktorý je život, pravda a láska a volá ho, aby ho nasledoval. Mládenecovi je ťažko pustiť majetky a na oplátku získať všetko vo všetkom, pretože neuveril. Mládenec neuveril, že je viac a lepšie mať poklad v nebi ako majetok na zemi. Mladík neuveril, že pred ním stojí Kristus, považuje Ježiša len za Bohom poslaného „dobrého učiteľa“. Mládenec neuveril, že ak sa vzdá pre Ježiša Krista svojho života v prosperite a sýtosti, tak si zachráni svoju dušu pre večnosť (Marek 8:35).

Odpoveď na otázku: „Čo mám robiť, aby som bol spasený?“ znie: „Uver v evanjelium“. Učič pokánie a ver v Pána Ježiša Krista, v jeho identitu, život a službu, v jeho smrť na kríži a v jeho vzkriesenie z mŕtvych pre ospravedlnenie hriešnikov. A v tejto viere zotrvať až do konca. S Ježišom Kristom sa môžeš stretnúť v Božom slove. Odpoveď viery na takéto stretnutie je „nasledovanie Ježiša“, nasledovanie Jeho vôle, ktorá je vyjadrená v Novej zmluve. Ak ti niečo z tohto sveta či z tvojho života bráni nasledovať Krista, vzdaj sa toho, aby si získal vzkriesenie z mŕtvych a všetko vo všetkom (Matúš 19:27-29). Neurob to, čo urobil bohatý mládenec.

Peter Vajda

Ako ma Pán Boh priviedol k sebe

Volám sa Kavo. Vyrastal som v nekresťanskej rodine. Nikto ma k Bohu nevedol, iba moja stará mama ma raz vzala do kostola, že pod' môj chlapec, pod' sa pozriete, ako to v kostole vyzerá. Tam sa mi veľmi páčil zvon.

Moji rodičia neboli zosobášení. Od seba odišli, keď som bol ešte malý. Ostal som bývať s maminou. Ona ma živila a starala sa o mňa, pokiaľ som chodil na základnú školu. Na základnej škole bolo so mnou ešte všetko v poriadku, tam som sa ešte držal. Potom však prišla stredná škola a ja som odišiel bývať na internát. Bolo to pre mňa oslobodenie. Už ma nikto nemohol kontrolovať, už ma nikto nemohol sekírovať, ale tam sa môj život zmenil a tam to všetko začalo.

Tam začali prvé diskotéky a prvé pochybné známosti. Tam začal alkohol a asi v 3. ročníku začali aj drogy. Fajčil som marihuanu a skúšal som aj niečo iné, tvrdšie, ale chcel som to len odskúšať, aké to je. Každý jeden víkend som bol namočený v alkohole. Každý jeden! Takýto život mi celkom aj vyhovoval, ale jedného dňa som si uvedomil, že to už preháňam, že idem niekde a idem tam len za tým účelom, aby som sa do nemoty opil.

Po strednej škole som sa vrátil späť k mame a začal som pracovať u môjho otca, ktorý mal stolársku dielňu. Môj život fungoval asi tak, že cez týždeň som bol v práci, pracoval som a cez víkendy som bol opitý. U otca v práci sme mali vlastnú kanceláriu a to bola osobne pre mňa obrovská príležitosť k alkoholu. K drogám a alkoholu sa sem tam pridali aj ženy. Vodil som si ich z diskoték. Taký život som žil a vôbec som si nevedomoval, ako to žijem.

S mojou maminou som mal veľmi zlý vzťah. Ona vtedy veľa pila. Pije aj teraz, ale už menej. Chodieval som cvičiť do fitness centra a keď som prišiel domov a ona bola opitá, vytiahla na mňa nôž, že jest' nebudem. Alebo hral som sa na počítači hry a ona chytila počítač a vyhodila ho von, že nebudem sa hrať. Takéto vzťahy sú vo svete, takéto vzťahy som mal aj ja s mamou. Môj otec bol „akože“ ku mne ten lepší, aj keď sme spolu nežili.

Vzťah s mamou sa stal tak kritický, že jedného dňa som si povedal: takto sa už ďalej nedá, ja takto žiť nemôžem. Pobalil som si veci a vtedy, v ten večer, som zavolať jednému môjmu dobrému kamarátovi, Jarkovi, ktorý bol ku mne vždy priateľský. Vedel som, že má svoj vlastný byt, a tak som mu zavolať, že už doma nemôžem bývať, že sa to už nedá uniesť, prosím ťa, mohol by som aspoň jednu noc u teba prespať? On Bol veľmi ochotný, povedal: „Áno, samozrejme, nie je to problém“.

Prišiel pre mňa autom. Naložil mi veci a išli sme k nemu. Tam u neho v byte som uvidel, že na stole má nejaké Biblie. Nevedel som, čo to je – jedna Biblia, druhá Biblia a tak sa ho pýtam:

- *Jaro, si normálny? V 21. storočí čítaš Bibliu, kde to sme?*
- *Kavo, ja som znovuzrodený kresťan. Ja milujem Pána Ježiša Krista.*
- *Čo robíš?*
- *Milujem Pána Ježiša Krista.*

Tak som si pomyslel: mladý chlap, pekný, má vlastný byt, ale... hm?

S Jarom som sa spoznal tak, že ešte na strednej škole som mal priateľku Veroniku a chodili sme cvičiť do fitness centra. Mňa to bavilo a aj ju. Veronika mala ešte jednu

kamarátku, Andreu. Andrei sa veľmi páčil Jarko, a tak sme všetci štyria spolu chodili von a spolu aj cvičiť do fitka. Vtedy sme sa s Jarkom zblížili. Jarko vtedy ešte nebol kresťan, ale aj vtedy bol veľmi milý. Chodili sme spolu aj na diskotéky, ale zrazu sa odmlčal. Prestal chodiť aj na diskotéky a ja som nevedel prečo. V ten večer som sa to dozvedel. Povedal mi, že sa stal kresťanom a Pán Ježiš ho usviedčal z toho, že tam, kam chodí, nič nezíska, a preto s tým prestal.

Mal som na neho veľa otázok, že ako to je, a čo je s čím, a prečo. Nevedel mi odpovedať na všetko, ale mi povedal: „*Mám jedného brata zo zhromaždenia, ktorý má preštudovanú Bibliu. On ti bude na všetky otázky vedieť odpovedať.*“

O týždeň som sa stretol s bratom Milanom. Toto stretnutie bolo pre mňa úžasným svedectvom. Položil som otázku a on mi nepovedal, že takto a takto to je, ale otvoril tú zázračnú knihu a odpoveď mi prečítal. Na každú moju otázku mi prečítal odpoveď! Počúval som ho a pre seba si hovorím: *V hentej knihe je všetko napísané, alebo čo!?* Veľmi ma zaujalo, že sú tam praktické pravdy do života, že v tej knihe je naozaj asi všetko!

Milanko ma pozval, aby som sa prišiel pozrieť medzi nich, že to je slobodné zhromaždenie kresťanov.

– *A vy tam čo robíte?*

– *Spievame, modlíme sa, čítame z Biblie.*

To čítame z Biblie – to bolo pre mňa dosť zaujímavé. Dozvedieť sa tak niečo, nejaké informácie pre môj život, aby som sa polepšil. Pozvanie ma zaujalo ešte aj pre druhú vec. Vtedy som začal robiť finančné poradenstvo, a hovorím si: *Oni sú tam pokope, držia spolu, tak tam si nájdem klientov a dobre si zarobím.*

Prišiel som do toho ich zhromaždenia a viete, čo oni tam robili? Oni spievali! Spievali Bohu, o ktorom som si myslel, že neexistuje. A jeden brat: *Pane Ježišu, Pane*

Ježišu...! Tak posmešne si pre seba hovorím: *No, ty si na tom už teda dobre!* Lenže potom nastal u mňa obrat. V tom zhromaždení bolo niečo, čo som v tomto svete nevidel, a to ma veľmi zasiahlo. Viete, čo to bolo?

Nebolo tam počuť to egoistické: Ja! Ja! Ja! V tomto zhromaždení bola láska. Tí ľudia ma prijímali, zaujímali sa o mňa a neodvrhovali ma. To som cítil. Videl som medzi nimi lásku a aj som precitoval lásku a ešte navyše: bolo tam Božie slovo.

Keď brat Milan kázal Božie slovo, triafalo to moje srdce. Láska, ktorú som tam vnímal, ma k ním ťahala. Na tretí krát som si povedal: *No dobre! Ježiš tu bol pred 2000 rokmi. Zomrel, ale stále sa o ňom hovorí. To nie je tak, ako keď ja zomriem, tak o 10 rokov o mne nikto nič vedieť nebude.* Hovorím si, že niečo na tom Ježišovi určite len bude. Cestou domov som sedel v autobuse plný túžob a očakávaní a tešil som sa, že keď prídem domov, ja sa s tým Pánom Ježišom povyprávam, ja sa k nemu pomodlím.

Prišiel som domov, ľahol som si na posteľ, ale nevedel som, ako sa modliť. Len tak som zložil ruky a povedal: *Pane Ježišu.* Ako som vyslovil toto slovo, v tom momente som zažil fyzický útok. Niečo ma zatlačilo do posteľe, začalo ma triasť. Nevedel som, čo sa deje. Nemohol som dýchať a vtedy som povedal Bohu: *„Ja nechcem mať s tebou nič spoločné. Daj mi pokoj, už s tebou nekomunikujem.“* Vtedy som odpísal a odmietol všetkých kresťanov. SMS-ky od nich som hneď mazal. Ja s tou sektou nechcem mať nič.

Fyzické útoky pretrvávali a nielen že pretrvávali, ale sa stupňovali. V noci niečo prišlo za mnou a začalo ma to fyzicky napádať, zatlačilo ma to do posteľe. Nemohol som dýchať a triasol som sa. Najprv to bolo raz za týždeň, potom dvakrát do týždňa, potom každú noc a potom niekoľkokrát za noc. Ani som sa nevyspal. Bolo to obdobie pol roka, počas ktorého sa toto so mnou

dialo. Ku koncu sa ma už aj otec pýtal, že čo sa deje – strašne vyzeráš. Povedal som mu všetko o spoločenstve a všetko, čo sa so mnou dialo. Povedal mi: *Tam nechod', to je sekta, zariekli ta alebo čo, a teraz máš problémy.*

Medzitým som sa stretol s bratom Milankom, lebo naozaj som nevedel, čo mám robiť. On mi povedal takú zaujímavú vec: *Diabol tá nechce pustiť k Pánovi Ježišovi. Máš nejaký hriech, niečo čo si robil, alebo čo sa ti stalo.* Vtedy som začal nad tým rozmýšľať, že čo by to mohlo byť a Pán mi to tak nejako ukázal, že čo sa stalo, keď som bol malý chlapec, asi tak trinásť ročný. Vtedy sme mali s mamou posledné peniaze a ja som na vedľajšie sídlisko išiel kúpiť knedľu. Pred obchodom som zistil, že som cestou stratil peňaženku. Vtedy som v sebe počul hlas (a ten hlas ma prenasledoval od útleho detstva): *Zapredaj mi, daj mi, svoju dušu a peňaženku nájdeš.* Hovorím si: *Dobre* – a povedal som to nahlas. Vrátil som sa na naše sídlisko a jedna mladá pani bežala s peňaženkou oproti mne: *Mladý pán, zabudli ste si peňaženku!* A teraz sa pýtam: *Bola to náhoda?* Určite nie! Diabol presne vie, čo robí.

Druhú vec, ktorá sa mi pripomenula, bola nasledovná. Raz som bol na liečení, a tam sme vyvolávali duchov. Spravili sme si abecedu a vyvolávali sme si duchov. Nič sa nestalo, ale diabol toto tiež zobral vážne. Pán mi toto tak nejako v mojom vnútri zjavil. Vedel som, že to mám vyznať, aj keď som bol neveriaci. Nevedel som však akým spôsobom.

Posledný útok bol tak tvrdý, tak silný, že som sa nemohol ani nadýchnuť a cítil som, že srdce už nevláda, ako keď sa spomaľuje tep. Nevedel som čo robiť. Vtedy som dokázal povedať len jedno, ale neviem prečo som to povedal, ale povedal som: *Ježiši, Pane Ježiši!* A vtedy to prestalo, v tom momente. Vtedy to prestalo a po dlhej dobe som sa normálne vyspal.

Na druhý deň som toto všetko rozpovedal kolegovi v práci a ten mi na to povedal: *Kavo, neveril by som ti, ale vidím na tebe, aký si strhaný, ako všetko ide s tebou dolu vodou.* Vtedy som asi aj dosť schudol.

Pamätám si na moment, keď som šiel domov a kráčal na stanicu v Prievidzi. Kráčal som a počul som jasný Boží hlas: *Kavo, ak nastúpiš na tento autobus, je to cesta do večného zahynutia, už nikdy ku mne neprídeš, nikdy ma nespoznáš. Ale ak zostaneš tu v Prievidzi, ja ti dám nový život a spoznáš ma.* Brat Peter mi raz povedal veľmi dobrú vec a tá mi stále rezonovala v srdci. Povedal: *Ak spoznáš Pána Ježiša Krista, tak budeš mať nový život už tu na zemi a budeš šťastný.* To som vždy chcel! Chcel som byť šťastný. Tak som len tak tam na stanici stál a videl som, ako ten autobus domov odchádza a nevedel som, čo mám robiť.

Ostal som v Prievidzi a prišla mi na myseľ myšlienka: *Zavolaj Milanovi.* Zavolať som Milanovi. Bol veľmi ochotný sa so mnou stretnúť. Veľmi dlho sme sa rozprávali o Pánovi a pri jednej škole v Prievidzi sme si sadli a modlili sme sa. Aj ja som sa modlil.

Brat Milan sa modlil: *Otče prišli sme obaja pred Tvoju tvár, ty nás vidíš a aj vidíš, čo je v našich srdciach.* Ja som sa modlil: *Pane Ježišu, odpusti mi každý hriech, aj to, že som zapredal svoju dušu diablovej, aj to, že som vyvolával duchov, a Pane Ježišu, prijmi ma za svojho.* A stala sa úžasná vec. Ja som mal slzy v očiach a radosť. Vstal som užasnúť: *Čo sa to stalo?* Nevieť to ani dobre vysvetliť, ale úžasná radosť vstúpila do mňa.

Vtedy sa stalo to, čo hovorí apoštol Ján vo svojom evanjeliu v 3. kapitole v 3. verši: *„A Ježiš odpovedal a riekol mu: Amen, amen ti hovorím. Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže vidieť kráľovstvo Božie“.* A presne toto a presne vtedy sa to stalo. Vtedy nastala zmena v mojom živote, vtedy sa stalo moje znovu-zrodenie. Toto som ale pochopil až neskôr.

Váš Kavo

Z listu našej čitateľky (7. 2. 2011):

Vážená redakcia Solas!

Ako čitateľka vášho časopisu by som sa chcela poďakovať za vašu prácu, ktorá bližšie objasňuje Božie slovo. Ukazuje cestu, ktorou treba kráčať a dostať sa bližšie k Bohu.

Ďakujem za uverejnené svedectvá, ktoré dokazujú, že aj v tomto čase Boh robí zázraky. V minuloročnom jarnom čísle *Solas* bolo uverejnené svedectvo mamy, ktorá zverila osud svojich detí do rúk Pána Boha – a všetko dobre dopadlo. Toto svedectvo aj mňa upevnilo vo viere v Boha.

Bola som po operácii nádoru na hrubom čreve. Pritom mi zistili aj viacero menších nádorových miest na pečeni. Tieto sa mali vyoperovať o mesiac.

Po operácii som sa hlásila na onkologickom oddelení. Ošetrojúci lekár mi naordinoval chemoterapiu, aby na 100 % boli odstránené zvyšky nádoru, ak by sa tam ešte nejaké nachádzali. Chemoterapiu som odmietla. A ako pred operáciou, tak aj teraz som prosila Pána Boha o pomoc. Viera a odovzdanie sa do Jeho rúk mi pomohli.

Po mesiaci som bola na CT vyšetrení. Vyšetrenie ukázalo, že stopy po rakovine z jedného pečeneového laloka zmizli a na druhom sa zmenšili. Lekárovi bolo čudné, že bez liekov choroba ustupuje. Objednal ma na magnetickú rezonanciu. Tu sa prejavil Boží zásah. Na pečeni, na oboch lalokoch, stopy po rakovine celkom zmizli.

Hoci lekár predpokladal, že budem žiť len do Vianoc, chvála Pánu Bohu, že už je po Vianociach a ja som živá a zdravá a cítim sa dobre.

Mojou posilou je Božie slovo, ktoré čítam a nad ktorým rozmýšľam. Snažím sa ľudí okolo seba evanjelizovať. Počas choroby som bola štyrikrát v nemocnici a vždy sa našli pacienti, ktorí radi počúvali o Pánu Bohu. Ponúkla som im aj váš časopis.

V modlitbách prosím o zdravie, o Božie požehnanie pre vašu redakciu a všetkých, ktorí Božie slovo šíria v rôznych časopisoch alebo ústne. Verím, že moja viera bude stále rásť, Pán Boh bude vždy pri mne a mojej rodine a pomôže nám v najťažších chvíľach.

Vaša stála čitateľka Mária

Milí čitatelia!

Máme za sebou ďalší vydavateľský rok. V roku 2010 vyšli tlačou štyri riadne a jedno mimoriadne číslo časopisu *Solas* v priemernom náklade 2680 výtlačkov. V roku 2010 bol distribuovaný v priemere na 2501 adries v Slovenskej republike a na 13 adries v Českej republike.

Redakcia časopisu ďakuje za požehnanie všetkým, ktorí ste sa na tejto milosti v našej krajine podieľali svojimi modlitbami a finančnými darmi. Vďaka vašim ochotným modlitbám a finančným príspevkom môže časopis *Solas* vychádzať. Obzvlášť ďakujeme pravidelným modlitebníkom a darcom za pretrvávajúcu podporu tejto vydavateľskej služby a činnosti.

Redakcia

Upozornenie!

V záujme bezproblémového doručovania časopisu *Solas* prosíme odberateľov, aby redakcii nahlásil každú zmenu svojej poštovej adresy a jej správne znenie.

Ďakujeme

Milí priatelia a sympatizanti časopisu Solas!

Službu združenia Solas môžete podporiť aj svojimi 2 percentami z dane z príjmu. Tým nám pomôžete pokračovať vo vydávaní časopisu, v organizovaní konferencií a v šírení evanjelia v našej krajine.

Údaje, ktoré potrebujete uviesť do vášho daňového priznania – do oddielu „Údaje o prijímateľovi“:

IČO: **42064619**

Právna forma: **Občianske združenie**

Obchodné meno (názov): **SOLAS**

Sídlo – ulica – číslo: **Smreková 11**

PSČ: **010 07**

Obec: **Žilina**

Ak sami nepodávate daňové priznanie:

Potrebné formuláre si môžete stiahnuť aj z web stránky združenia Solas (www.solas.sk).

Solas č. 10, jar 2011

Časopis *Solas* vydáva občianske združenie Solas, Smreková 11, 010 07 Žilina 7.

Je evidovaný ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 22/08.

Vychádza štyrikrát do roka. Je nepredajný.

Tlač: alfaPRINT s.r.o., alfaprint@alfaprint.sk

Žiadosti o zaradenie do zoznamu odberateľov pošlite na poštovú alebo e-mailovú adresu redakcie.

Dobrovoľné finančné príspevky a dary môžete posielat:

Z územia Slovenska: VÚB Žilina, číslo účtu: 2486916455/0200;

Zo zahraničia: č. ú. v tvare IBAN: SK08 0200 0000 0024 8691 6455,

SWIFT: SUBASKBX; VÚB, Mlynské nivy 1, SK 829 90 Bratislava 25, Slovakia.

Fotografie: Redakcia *Solas*

Zodpovedný redaktor: Drahoslav Vajda

Adresa redakcie: Redakcia *Solas*, Smreková 11, 010 07 Žilina 7

Tel.: 0948 444 155

e-mail: redakcia.solas@solas.sk

www.solas.sk

ISSN 1337-883X

SOLA SCRIPTURA
SOLUS CHRISTUS
SOLA GRATIA
SOLA FIDE
SOLI DEO GLORIA

Solas

*Vtedy sa budú
spravodliví skviet'
ako slnce v kráľovstve
svojho Otca.*

Matúš 13:43

Jedine Bohu patří sláva

**Časopis Solas je, alebo sa môže stať, aj Vaším časopisom.
Čítajte a rozširujte ho. Prispievajte svojimi článkami, svojím svedectvom.
Podporujte ho modlitebne, podporujte ho finančne.**

www.solas.sk